

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nerancate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele:

BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukas Nachf.,
Nax. Angenfeld & Emeric Lees,
ner, Heinrich Schalek. A. Ope-
lik Nachf. Anton Ope-
lik. în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).

PREȚUL INSERTIUNILOR:
o seriă garmond pe o colônă
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tarifi
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 1.)

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 or., pe șase luni
12 or., pe trei luni 6 or.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 20 or., pe șase
luni 10 or., pe trei luni 5 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 or., pe șase luni 12 c., pe trei
luni 3 corône. — Un esemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și insertiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 4.—Anul LXIV.

Brașov, Sâmbătă 6 (19) Ianuarie.

1901.

Din cauza sfinței sârbătorii de Sâmbătă, Bo-
tezul Domnului, diarul nu va apăre până Luni sêra.

Aniversarea d-lui V. Babeș.

În ziua dintâi a anului ace-
stua cel mai vechi dintre luptătorii
noștri pentru egala îndreptărire na-
țională, astăzi în viață, venerabilul
Vicențiu Babeș și-a serbat a opt-de-
cea aniversare a zilei născerii sale.

Nu credem, că pôte fi Român
de bun simț între cei ce au luptat
până mai acum vre o opt ani ală-
turi cu d-l Babeș, precum și dintre
cei mai tineri, cari ș'au dat oste-
nela a răsfoi în cartea trecutului lupte-
lor politice naționale ale Români-
lor dintre Tisa și Carpați, care se nu
resimtă cu pietate acest important
eveniment în viața noastră națională.

Când veți înaintea-ți un venera-
bil bătrân, care timp de peste cincî-
zeci de ani a strălucit în șirurile
combatanților pentru drepturile na-
ționale și bisericesci ale Românilor;
când îți reamintesci acest period de
nobile nisuințe și de generose stă-
ruințe, și te gândesci, că acest băr-
bat a fost unul dintre aceia, cari au
nisuit și au stăruit mai mult pentru
a scôte — cum dicea Iancu — „cu
arma legii“ libertatea și dreptatea
poporului lor, — nu poți să nu te
opresci în loc, să-l saluți cu respect
și cu dragoste și să-i dici: ai muncit
și-ai luptat cu vrednicia o viață în-
trégă, Dumneșu se te țină încă
mulți ani, celor prezenți spre mân-
găere și bucuria, ér celor următori
spre pildă și încurajare în viitoarele
lupte!

Cincî-zeci de ani sunt mulți în
viața noastră. Timpurile se schimbă
și ómenii cu ele. Cei mai tineri mai
adeseori uită pe cei bătrâni, pe ai
cărora umeri s'au ridicat. Așa-i lumea
și mersul ei.

Dér nu e bine așa, nu mai ales
la un popor atât de necăjit ca al
nostru.

De aceea membrii generațiunei
noștre mai tinere, cari se ocupă de
afacerile publice naționale, numai
atunci vor înțelege și vor pătrunde
bine chemarea lor, când vor sci și
vor judeca drept și fără patimă, ce
au făcut și au lucrat bătrâni.

E foarte ușor cu puțință, că pe
lângă ușurința, cu care mulți tratéză
la noi cestiunile naționale, se vor
afia tot așa de mulți, cari în lipsă
de cunoscință de cauză nu vor sci
să aprecieze cum se cuvine meritele
bărbatului, despre care vorbim.

Înainte cu vr'o doi ani am sêr-
bătorit pe eroii noștri, cari cu arma
în mână s'au luptat pentru dreptu-
rile națiunei. D-l Vicențiu Babeș
face parte dintre acei băbrați, nu
mulți la număr, a cărora armă a
fost și este péna și cuvântul, dér a
cărora inimă n'a bătut cu mai pu-
țină căldură pentru neamul lor.

Cu căldură venim noi, cei de-
la „Gazeta Transilvaniei“, să felici-
tăm pe ilustrul fiu al Bănătuului,
că i-a fost dat, ca în urma unei
vieți dedicate binelui public, al na-
țiunei și al bisericeii sale, unei vieți
pline de muncă neobosită, dér tot-
odată și de cumpêtare și de abne-
gare, să împlinescă opt-deci de ani
cu cinste și ónóre în mijlocul po-
porului său.

Esit din popor, adumbrit de spi-
ritul marelui Român Țichindeal,
care ca amic al familiei sale s'a în-
grijit de crescerea lui, — D-l V.
Babeș înarmat cu sciințele teologice
și în urmă cu cele juridice, ce le-a
absolvat la universitatea din Pesta,
a făcut curând carieră, devenind
profesor la pedagogiul român din
Arad, apoi avocat și reprezentant
și om de încredere al diecesei Ara-
dului. În calitatea acesta a fost tri-
mis în deputațiunea cea mare a tu-
tutor Românilor din imperiul habs-
burgic la Viena, deputațiune, în a
căreia frunte se aflau neuitații Șa-
guna, Bărnațiu, Petru Mocioni, E.
Hormuzachi, Laurian și alții.

În Decembrie 1849 a rămas în
Viena, unde dela 1851 a intrat în
serviciul justiției la înalta curte de
justiția și Cassațiune, devenind la
1860 secretar aulic c. r., ér la 1862
fù numit judecător la tabla regescă
din Budapesta.

În calitatea sa de înalt funcțio-
nar n'a încetat nici un moment de
a lucra pentru apărarea cauzei ro-
mânesce. Nu puțină senzația a făcut
la 1860, broșura publicată în limba
germană de d-l Babeș: „Cestiunea
limbelor și a naționalităților în Aus-
tria — de un Român“ în care a
pledat pentru unitatea monarhiei,
egalitatea tuturor popórelor ei. Pro-
gramul, ce l'a desfășurat în acesta
broșură a avut cea mai bună primire
mai ales din partea naționalităților
și a contribuit mult a ridica numele
și vađa autorului ei.

Cu reintroducerea constituționa-
lismului la 1861, d-l Babeș ca re-
presentant al cercului român dela
Sasca-montană în dieta ungară, ș'a
început cariera sa parlamentară, în
care s'a distins mulți ani de-arêndul
ca energic apărător al drepturilor
poporului român și unde a stăruit
pentru solidaritatea reprezentanților
naționali și și-a sciut stórce respec-
tul adversarilor politici.

În dieta d-l Babeș, alături cu
Mocióneștii, cu Hodoș, Vlad, Roman
și alții, a luptat o luptă demnă în
apărarea drepturilor individuale na-
ționale ale Românilor, Sêrbilor, Slo-
vacilor etc. contra curentului cutro-
pitor de maghiarizare, ce s'a mani-
festat încă prin aducerea legii de
naționalitate dela 1868.

Luptele sale din dieta i-au atras
urgia adversarilor, așa că la 1869 a
fost lipsit nu numai de oficiul său,
ci și de dreptul său legal la pen-
siune, fiind-că se dicea, că „agită
contra legilor și constituției“, cum
se dice adî despre toți câți luptă în
contra călcării drepturilor poporului.
Acésta însă l'a împintenat și mai
mult de-a continua lupta.

La 1884 și în anii următori vê-
durăm pe d-l Babeș éráși pe băn-
cile opozițiunei naționaliste din dieta
tot ca ales al cercului Sasca, însă
pe basa programului național dela
1881.

Atât la aducerea acestui pro-
gram, cât și la conferențele națio-
nale dela 1881—1890 d-l Babeș a
avut o parte însemnată și genera-
țiunilor mai tinere li-a rămas în me-
moriă démna sa atitudine ca rapor-
tor al acestor conferențe naționale,
când, susținând solidaritatea Români-
lor din Ardeal, Bănat și Țera un-
gurescă arăta cum adversarii —
„domnii“ — prin uneltirile lor ne-au
scos din cadrul constituției și ni-an
făcut imposibilă lupta legală.

Pe lângă acestea cine dintre cei
ce cunosc mersul lucrurilor nu scie,
că V. Babeș s'a mai distins ca lup-
tător curajos și neobosit în cauza
despărțirii hierarhice de Sêrbii, cum
și pentru reînființarea Metropoliei
gr. or. române? Cine nu scie, că în-
cepênd dela 1866, timp de aproape
11 ani, d-l V. Babeș a desfășurat o
activitate însemnată și ca diarist în-
ființând diarul „Albina“ în Viena, pe
care l'a continuat apoi la Pesta?
Cine nu scie de multele persecuțiuni,
la cari a fost espus densusul, ca edi-
tor, și redactorii săi, și la procesele,
ce le-a avut din cauza atitudinii
pronunțate naționale a acestei foi?

Cui îi este, în fine, necunoscut,
că d-nul Babeș este și unul dintre
membrii cei mai activi ai Academiei
Române, în sinul căreia a intrat încă
dela înființarea ei?

Am atins aicea numai în fuga
condeiului momentele cele mai în-
semnate din nesecata activitate de
peste o jumătate de veac a d-lui V.
Babeș. Români recunoscători vor
sci, suntem siguri, să o prețuiescă
și se vor alătura din suflet la ură-
rile de bine, ce le adresăm ilustra-
lui bărbat.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Gelaire.*)

Era în vremea, când Spaniolii cu-
cereau în America.

Intr'o zi de vară dintre cele mai
frumóse, trupele spaniole comandate de
generalul Cortez se apropiau de orașul Ta-
bacco, capitala unei provincii bogate. Dom-
nitorul acestei provincii auzind de invin-
gerile câștigate de Spaniolii în alte părți,
nu cuteză să începă lupta, ci ascultând de
sfatul sfetnicilor săi, se decise să înduplece
pe Cortez să iasă din provincia, trimițându-
i mai multe daruri.

Astfel, când ajunse Cortez sub zidu-
rile orașului Tabacco, îi eși înainte o solie
cu mulțime de daruri scumpe. Intre aceste
daruri erau și deșce sclave.

Cortez învoindu-se, se aședă cu tru-
pele sale pe o câmpie lângă marginea ora-
șului, pentru-ca în ziua următoare să por-
nescă spre Mexico. Indată-ce se aședă

acolo, el chemă pe una dintre sclavele
primate în cortul său. Ea nesciind intențiile
generalului, începù să tremure și ajungênd
în fața lui, o podidiră lacrômele. Cum o
vădù, Cortez se apropia de ea cu fața
veselă.

— „Numai câte-va óre sunt, dise el,
de când te afli sub stăpânirea mea. Să nu
cređi însă, că am să te tratez, ca pe o
sclavă, după cum te-a tratat de sigur stă-
pânul tșeu de până acum. Nu! De când
te-am vădùt, m'a plăcut mult de tine și,
ca să vorbesc altfel, m'ai cucerit, m'ai fer-
mecat. Deși pot face ce vréu cu tine, to-
tuși vréu să-ți spun, că te iubesc și prin
urmare te voi trata, nu ca pe o sclavă,
ci ca pe o ființă pe care o respect“.

Sclava rămase înmărmurită și atât de
încurcată de întemplarea acesta așa de
neașteptată, încât multă vreme nu putù
vorbi nici un cuvânt. Intr'un târziu începù
să plângă și curgându-i lacrimile șiróie pe
față, dise:

— „Nobile stăpâne! Vrèu mai întâiu
se-ți spun viața mea. Eu sunt din Mexico

și mă numesc Gelaire. Tatăl meu a fost
generalul Cvetlacava, comandantul armatei
împératului Montezuma. Intr'un rêsboiù
mare, pe care l'a purtat împératul Monte-
zuma, el a fost învins de dușmanii, tatăl
meu a fost omorît, ér eu am fost prinsă
și vëndută ca sclavă stăpânitorului din
Tabacco. De-atunci, sunt vre-o cincî șese
ani, n'am mai vădùt pe nimenea dintre ai
mei, nici pe mama, nici pe fratele meu
Antimotin. Ce e mai mult încă, nici atât
nu sciu, decât vor fi mai trăind ori nu. Și
dêcă ceea-ce spunea-i tu mai înainte n'a
fost vis, ci realitate, eu îți rêspond, că
dêcă voiù mai puté revedé pe mama și pe
fratele meu, atunci tóte voițele tale sunt
și ale mele și poți face cu mine ce vei
voi!“

— „Eu tocmai mâne plec în Mexico“,
ii rêsponse Cortez. „Ajuns acolo, voiù căuta
în tot chipul să găsec pe ai tăi. Apoi
indată după terminarea luptelor acestora,
când ne vom reintórce în țera noastră, în
Spania, vei deveni a mea pentru tot-déuna.
Eu mă încred în tine și-ți fac ori-ce lucru
pe voie“.

Gelaire, transportată de fericire și tot-
odată mirată, emoționată peste măsură de
întemplarea acesta, cădù în genunchi înain-
tea generalului și cu mâinile împreunate,
ca și când ar fi rugat ceriul, rămase multă
vreme nemiscată, neputând pronunța nici
un cuvânt.

Cortez o ridică și luând'o în brațe, o
duse într'un cort aședat lângă al lui și
care era destinat pentru ea.

* * *

În ziua următoare, în tabăra spaniolă
se făceau pregătirile de lipsă pentru ple-
carea în Mexico. Pretutindenii se vedeau
ofițeri, ținând vorbiri de însuflețire solda-
ților, se audeau șgomote de arme și de
trimbițe.

Intre ofițeri era un căpitan, Don Lo-
pez, care din cauza invidiei, uria din tot
sufletul pe generalul Cortez. El intră în
legătură strînse de prietiniă cu împératul
Mexicului, cu Montezuma, ca să perdă pe
Cortez. Spre scopul acesta, Montezuma îi
puse la dispoziția mulțime de soldați mexi-
cani, cari se aliară cu cei trei-deci séu patru-

*) Prelucrată după o scriere veche.

Revista politică.

Diceam în revista numărului trecut de Duminecă, că nimănui dintre adversarii noștri politici, nici lui Szell, nici altuia, nu li-au trecut și nu le trece prin gând de a-și schimba atitudinea lor dușmănoasă față cu noi Români și cu celelalte naționalități. Drept dovadă ne provocam la faimoasă adresă a Secuilor din Treiscaune privitoare la *desființarea legii naționalităților*, care fiind pusă în discuție în adunările reprezentanțelor comitatense, majoritățile artificiale maghiare au întâmpinat-o și primit-o cu bucurie.

Mișcarea *contra legii naționalităților* începe a lua acum proporțiuni îngrijitoare. După scirile din urmă aduse de foile ungurești, comitatele Vas, Șopron, Jász-Nagykun-Szolnok, Pojun, apoi comitatul Pestei și mai multe orașe din Ungaria au adresat dietei reprezentațiunii prin care cer modificarea articolului de lege 44 din 1868. Aceste comitate și orașe nu numai că s'au alăturat așa-dér la reprezentațiunea Secuilor din Treiscaune, ci au trimis și din partea lor reprezentațiuni dietei cerând modificarea, respective desființarea legii naționalităților. Reprezentațiunile acestea arată spiritul dușman de care sunt pătrunși șovinismul maghiar-jidan față cu națiunile nemaghiare. De sigur cestiunea delicată atinsă în reprezentațiunile amintitelor comitate va veni în discuție și în dietă. Se va vedea și mai clar, care este politica guvernului Szell în marea cestiune a naționalităților și cum crede el a da piept cu șovinismul chiar al omenilor săi de încredere de prin comitate, șovinism ajuns la turbare adevărată și căruia trebuie să i-se inchine și să-i facă pe voie și primul ministru al țării

La începutul săptămânii dieta ungară și-a reluat éráși, după o lungă pauză, „activitatea”. În ședința de Marți s'a pus în discuție bugetul ministeriului de interne. Cu prilegiul acesta au luat cuvântul v'ro trei vorbitori din opoziție, cari au combătut politica ministrului de interne. Unii dintre ei au cerut introducerea votului universal, o împărțire mai dréptă a cercurilor electorale și votarea secretă după comune. Firesce, au fost numai vorbe de clacă, știut fiind, că guvernul e hotărât contrar oricărei reforme de îmbunătățire a situațiunii pe terenul acesta.

Desbaterea continuându-se în ședința de Miercuri, deputatul Hollo din partida lui Ugron a pus pe tapet o cestiune de cea mai mare importanță, anume *reforma parlamentului*. Oratorul arată transformările prin cari a trecut „reprezentața poporului” dela 1848 încôce. Spune, că din cele 63 comitate ale Ungariei ies 450 de deputați, cari în parte covârșitoare stau sub influința și sub ordinele guvernului. De aici a urmat, că în Ungaria *parlamentul nu stă în serviciul principiilor*, ci este o negare a principiilor, și a putut progresa numai pe baza machinațiunilor de partid. În toate statele Europei s'a consolidat constituțiunea, numai în statul ungar nu, căci aici s'a creat casta parasitilor parlamentari. Rêul acesta se poate vindeca numai prin o reformă a parlamentului. Trebuie să se sisteze abuzurile, ce se fac prin candidarea omenilor oficiali. Reforma parlamentară nu trebuie să îndrepteze numai reprezentața poporului, ci se face posibilă și poporului exercitarea mai ușoră a drepturilor sale. Trebuie eliminată din alegeri influența mijloacelor materiale, corumperea alegătorilor prin fel și fel de apucături etc.

Hollo a atins din incidentul acesta și *cestiunea naționalităților*. El dișe, că prin reforma parlamentară Ungurii n'ar pute decât să câștige în cestiunea naționalităților. „Dacă se va deschide teren naționalităților a intra în dietă, ca să-și exerciteze aci drepturile lor constituționale, ele se vor abate din calea, pe care nu ne place să le vedem mergând, adică dela agitațiunea înafară și dela fapte turburătoare”. Naționalitățile trebuie să se valideze în parlamentul ungar. A mai diș Hollo, că numai nația ungară are drept a fi stăpână în țera acesta și de primejdiile cu cari o amenință naționalitățile ea va sci și va pute să se apere.

Camera a ascultat pe Hollo cu răbdare, căci a vorbit în multe privințe la inima ei și a știut să satisfacă și șovinismul prin cuvintele dișe cu privire la naționalități.

Se scie, că înainte de sărbătorile Crăciunului *ministru-președinte român Carp* a călătorit la Berlin. D-l Carp, după cum însuși a declarat unui corespondent al diarului „Neue Freie Presse”, n'a urmărit cu călătoria aceasta nici un fel de scopuri politice și a mers în Germania numai ca să-și revadă membrii familiei. A mai diș d-l Carp, că dacă foile franceze au

vorbit acum éráși de o apropiere a României de tripla alianță, acesta nu este decât reimprespătarea unei faime, care de multe ori a fost răspândită. Nisuițele României fiind pacifice, ea s'a apropiat întot-déuna de tripla alianță, care tinde la susținerea păcii și în care găsește un sprijin. Nu pôte fi însă vorba despre nise stipulațiuni anumite.

După sciri sosite din Berlin, d-l Carp a fost mult sărbătorit acolo. Ambasadorul austro-ungar a dat o serată musicală în onôrea d-lui Carp.

La un prânț dat la ambasadorul român Beldiman în onôrea d-lui Carp, a luat parte și cancelarul imperiului german d-l conte de Bülow, secretarul de stat Richthofen și ambasadorul austro-ungar Szögyeny-Marich.

O scire mai nouă comunică, că d-l Carp a fost primit în audiență de către împăratul Wilhelm al Germaniei. Împăratul s'a întreținut cu d-l Carp aproape o oră, conversând cu afabilitate asupra diverselor cestiuni mai importante pentru România.

În ce privește audiența ministrului Carp la împăratul Wilhelm, cercurile politice române cred următoarele: Împăratul s'a informat în mod detaiat despre conflictul româno-bulgar, lăudând politica prudentă a României. Împăratul a ținut să fi informat și despre situația financiară a României.

În cercurile diplomatice se mai afirmă, că România se pregătește a juca un rol important în Balcani, sprijinită de tripla alianță, care va începe a-o ajuta în privința financiară.

În 15 l. c. d-l ministru Carp a plecat din Berlin la Viena, unde are de cuget a petrece câte-va zile. Pe ziua de eri, Joi, d-l Carp avea să fie primit în audiență la Majestatea Sa împăratul Francisc Iosif.

În Viena contele Goluchowski, ministru de externe austro-ungar, a dat alaltăeri un prânț strălucit în onôrea d-lui Carp, participând personagii distinse dela curte și bărbați de stat.

Scirile sosite din Africa-sudică arată, că situațiunea devine din zi în zi tot mai amenințătoare pentru Englesi. În Capland Burii înaintază în continuu, având la spatele lor trupe nouă de ajutorare. După sciri din Capstadt o trupă de Burii prins lângă Beaufort un detașament de cavalerie engles. Africanderii trec în număr mare în șirurile Burilor.

Pe când se petrec acestea în Capland, Englesilor nu le merge

mai bine nici în Transvaal și Oranje. Tôte silințele Eglesilor de-a isgoni pe generalul bur Delarey din munții Magalies de lângă Pretoria, au rămas zadarnice, ba ei nu pot să împiedece nici distrugerea liniilor ferate din jos și din sus de Pretoria. Comandantul suprem bur Botha, care dișele acestea a făcut un atac general în contra tuturor garnisónelor englese din sudul Transvaalului, a stricat linia ferată, ce duce la fruntaria portugheză, apoi a trecut spre sud la póla munților Magalies, a intrat în contact cu Delarey și s'a întors éráși spre răsărit fără ca Englesii să-l fi putut ataca. Firesce el a nimicit mai întâiu calea ferată, ce duce la Iohannesburg.

Intr'aceea sosese scirea, că un detașament al lui Dewett amenință lângă Kroonstad (Oranje) calea ferată, ér în Natal Burii încă dau de lucru generalului engles Hildyard.

Astfel stând lucrurile, rășboiul va dura încă mult timp, dat fiind, că Burii s'au ridicat pe întreaga liniă în contra trupelor englese resfirate în tôte părțile.

Serbarea anului nou în Bucuresci.

Diua de anul nou a fost serbată în capitala României, ca de obicei, cu mare solemnitate. După serviciul divin dela Sf. Metropolie, Regele a trecut în revistă garda de onôre, apoi s'a dus în apartamentele I. P. S. Sale Metropolitului Primat, unde a primit felicitările înaltului cler și ale persónelor prezente.

I. P. S. S. Metropolitul Primat rosti, în numele clerului, următoarea cuvântare:

Sire!

Éta-ne cu ajutorul lui Dumneșeu, ajuns la pragul unui nou an.

Nu pôte fi o mai mare bucurie pentru tótă suflarea creștină și românească a scumpei noastre țări, decât, și acum ca și în tôte împrejurările, să ne stringem cu iubire și cu căldură în jurul Majestății Vóstre și să Vă strigăm din tótă inima: la mulți ani cu bine și sănătate.

Nu cunoșcem tainile viitorului, căci dișele și anii sunt în mâinile lui Dumneșeu și El, în a tot înțelepciunea Lui, rânduiesce cele bune și de folos pentru toți și în tôte.

Din milostivirea însă, ce a arătat-o asupra noastră în trecutul glorios al Majestății Vóstre, cel mai iubit și mai venerat Suveran, a cărui înțelepciune atinge idealul capetelor încoronate și unse de Dumneșeu pentru chivernisirea popórelor, ne îndri-

dec de soldați spanioli, pe cari Don Lopez îi putuse ademeni să se răscole.

Profitând de ocazia, când generalul Cortez era departe de cortul lui, revidându-și trupele, Don Lopez se duse la Gelaire.

— „Am venit, dișe el, să-ți spun marile nenorociri, ce avem să le întâmpinăm. Toți Spaniolii — afară de mine și de vre-o câțva tovarăși de-ai mei — s'au resculat contra generalului și au jurat să l perdă. Dér de-odată cu el, vei fi omorât și tu, ca cea mai bună prietină a lui și tot-odată și eu, de óre-ce toți știu, că eu țin mult la el. Ori-ce am face noi, Cortez nu mai pôte scăpa în nici un chip. De aceea am crezut de bine, ca pe el să-l lăsăm în voia sorții, ér noi să fugim până mai e încă vreme. Eu am și luat tôte măsurile de lipsă, pentru-ca fuga noastră să nu fiă împedată de nimic. Când se va însera, eu voi trimite două-șapte de omeni de-ai mei, ca să te aducă la locul unde voi fi eu, ca să putem fugi de cu séră. Tu încrede-te în mine și n'avea nici o grije!”

După-ce Gelaire îi promisese de nenumerate ori, că va face întocmai vor-

belor lui, Don Lopez se depărta. Era înveselit cu desăvârșire; avea aerul triumfător al unui om, care-și vede apropierea realizării celor mai grele planuri ale lui.

În adevăr însă, tot ceea-ce spusese el Gelairei, erau numai mijloce mincinoșe, cu ajutorul cărora se pótă pierde pe Cortez. Căci dintre toți Spaniolii, afară de el și de cei câțva tovarăși ai lui, nimenea nici nu gândea măcar, să se răscole în contra generalului. Și cei două-șapte de soldați, pe care-i promisese Don Lopez, că-i va trimite să conducă pe Gelaire la el, aveau misiunea să omóre pe Cortez chiar în cortul lui.

De altfel Gelaire par'că-i ghicise planurile, căci în fața lui se declară învoit, pe când gândurile ei erau cu totul altele.

Și îndată-ce se întorse Cortez din inspecția trupelor, Gelaire veselă și încântată, că pôte și ea face ceva pentru binefăcătorul și marinosul ei Cortez, merse la el și-i spuse tot ceea-ce-i destăinuie ei Don Lopez.

Generalul o ascultă fără să-și schimbe fața, fără să arate cel mai mic semn de turburare. Apoi îmbrățișă cu cea mai

sfântă dragoste pe iubita lui, Gelaire, care-i scăpase viața și-i mulțami din tot sufletul lui. Apoi îndată a dat ordin unui ofițer, să mergă cu mai mulți soldați și să aducă înaintea lui pe Don Lopez, legat în fiare.

Ordinal fú executat. D'abia ajunsse Don Lopez la cortul lui, se vădă încunjurat de soldați înarmați. Intr'o clipă își închipui tótă situația și la gândul, că Gelaire l'a trădat într'un astfel de mod, încep să strige, să răcnescă ca un leu. Dér fú legat cu lanțuri grele și pornit spre cortul generalului.

În vremea acesta sórele se perduse de mult după vârful muntilor și roșéta ivită pe cer din cauza acesta, pierise aproape cu totul. Se însera. Cei două-șapte de rebeli spanioli și alți soldați mexicanii, neștiind încă nimic din cele ce i-se întâmplase conducătorului lor, Lopez, plecară la cortul lui Cortez, ca să-și implinescă misiunea. Îndată-ce s'apropiară de cort însă, fură recunoscuți, prinși și legați de mâini și de picioare.

Intr'aceea sosiră soldații împreună cu ofițerul trimis, aducând legat pe Don Lo-

pez. Generalul îi aruncă câte-va priviri, cari esprimeau un ne mai pomenit dispreț și așegându-se în fața lui, dișe:

— „Ai voit să mă perdi Don Lopez, nu-i așa? Și mă mir de ce. Spune, ce-ți-am făcut eu și de unde provine ura ta față de mine? Numai un cés ar fi mai trebuit, ca eu să nu mai fiu între cei vii. Dér asta nu s'a întâmplat și acum poți să vești și tu, cum se joca sórtea cu voințele omenilor! Acum esci tu în puterea mea și dacă voința mea ar fi, ca tu să mori, nu-mai o vorbă ași dișe și ai fi dat morții!”

La acestea Don Lopez se turbură mult. Dér de-odată se reculese și uitându-se cu ochii fulgerători de mânia la Cortez, dișe:

— „Intr'adevăr Cortez, că eu te urăsc foarte mult și simt, că tot-déuna te voiuri. Acum sunt în mâinile tale, dér dacă ași fi putut să-mi implinesc dorința, ași fi scăpat pe toți Spaniolii, cări stau sub puterea ta și ași fi scăpat America întregă de un jefuitor, care o prădează fără nici un drept! Așa gândesc eu și îți dau singur sfatul să n'ai milă de mine, căci urmările tot tu le vei avé. Dacă nu mă vei omori,

tuesce a nădăjdui și în viitor, „și se fim tari în această nădejde“, că bunul Dumnezeu va înmulți anii Majestății Văstre și va ocroti cu sfânta sa pază Augusta Dinastia, spre fericirea nămolului românesc și înflorirea Sfintei noastre Biserici.

În deosebi, Biserica românească, înregistrând atâtea bunătăți dela Majestatea Văstră, în anii cari au trecut și cari încheie în mod glorios veacul ce-l părăsim acum, rogă pe bunul Dumnezeu, ca Majestatea Văstră să trăiească mulți ani fericiți, împreună cu prea iubita noastră Regină; ér Augusta Dinastia să se perpetueze în ve-curile, cari succed, atât ca cel mai sfânt omagiu pentru puternicul și înțeleptul ei întemeietor, cât și pentru fericirea popo-lului românesc, care cu drag privind blân-dul Vostru chip, se strige din tot sufletul:

Trăiească Regele nostru mult iubit!

Trăiească Majestatea Sa Regina!

Trăiească AA. LL. Regale Principele Ferdinand și Principesa Maria, împreună cu dragălașii Lor prunci, Principii Carol, Elisabeta și Maria!

D. T. *Maiorescu*, ministru al justiției și președinte ad-interim al consiliului de miniștri, în numele miniștrilor dăse următoarele:

Sire!

A trecut cel dintăi an din al XX-lea veac, pe care Majestatea Văstră dela început l-ați privit cu inima strînsă, și care în adevăr, a fost încărcat de grele încercări.

Dér încrederea la care Majestatea Văstră ne-ați îndemnat în același timp, nu ne-a părăsit și ne însufleșește astăzi, cu atât mai mult, cu cât dăile mai bune, la cari ne putem aștepta, sunt pregătite prin chiar suferințele din trecut. Căci ori-ce durere și ori-ce jertfă, își găsesc răsplata.

Cu această credință, consiliul de miniștri se apropie de Majestatea Văstră și Vă urază ani mulți și fericiți! Timp cât mai îndelungat să se simtă țera ocrotită sub țaria și înțelepciunea Majestății Văstre!

Să trăiească Majestatea Sa Regina,

mângâierea durerilor și podoba bucuriilor!

Trăiească Altețele Lor Regale Principele și Principesa României, împreună cu Augusta Lor Descendență!

D. C. *Boerescu* președinte al Senatului, aduse Suveranului urări, dicând:

Sire!

Seculul XIX, care s'a sfârșit, cuprinde una din cele mai gloriose pagini ale istoriei României. În această pagină cetim aceste impunătoare cuvinte: Unirea, Organizarea Statului, Independența, Regalitatea.

Aceste trei din urmă sunt scrise de Majestatea Văstră, fiind produsul patriotismului și înțelepciunii cu cari ați condus și conduceți destinele României.

Seculul XX, care începe astăzi, este urmarea acestei perioade glorioase. România va continua să se înalțe sub puternica impulsune la Majestății Văstre și toate instituțiunile sale se vor perfecționa și consolida.

Dați-mi dér voie, Sire, să vă urez o viață îndelungată și succese viitoare, tot atât de strălucite ca cele din trecut — acesta pentru fericirea Majestății Văstre, a M. S. Reginei, a Familiei Regale și a României.

D. B. *Delavrancea*, vice-președinte al Adunării deputaților, ținu următorul discurs:

Sire!

Am început vécul bătuți de pretutindenți și băntuți de toate relele, și-l încheiem liberi și stăpâni în Patria noastră.

Ceea-ce, în ceta trecutului, fusese licării de o clipă și vis măreț acum cincideci de ani, astăzi este realitatea glorioasă a domniei Majestății Văstre.

Soris este, celor urșiți a trăi în veci din gloria lor neperitoare, ca să reinvieze ceea-ce dörme de secole, ca să armonizeze ceea-ce se amestecă în haos, și să ridice pe toți la înălțimea unui ideal, după care jinduesc cu toții și să aprindă un alt ideal mai sus, tot mai sus, la care să aspire cu toții.

Sire!

Sub conducerea Majestății Văstre ni-s'a isbândit visele de mărire istorică și națională, și din nimbul lor ne fulgerați un nou ideal cărmuitor, pentru care trebuie muncă, răbdare, agonisire și înțelepciune. Dér încotro ați arătat, cu vérful sabiei, într'acolo au curs regimentele biruitoare. Așa se va întâmpla și cu puterea de viață și de producțiune a poporului român; va porni pe calea străbătută de privirile adenciale Majestății Văstre și pe uscat și pe apă.

Sire!

Esprim, — sunt încredințat, — dorința cea mai vie a Adunării deputaților, încheiând: — Să ne ajute Dumnezeu, ca în seculul ce începem, să srbătorim, în fața Majestății Văstre 50 de ani de domnie ai Majestății Văstre, tinerii admirând vitejia din seculul al XIX-lea, bătrânii bogăția din seculul al XX-lea, și tineri și bătrâni golorificând cele două mari triumfuri ale Majestății Văstre.

Să trăiți, Sire!

Să trăiească M. S. Regina!

Să trăiească AA. LL. Regale!

Să trăiească Dinastia!

Apoi d-l C. E. *Schina*, prim-președinte al înaltei Curți de Casația a rostit:

Sire!

Punând piciorul pe pragul anului Nou al noului secul, seculul creștinesc al XX-lea,

mă simt fericit de-a puté încă, cu inima caldă, să renoesc Majestății Văstre, în numele Curței de casația, al întregii Magistraturii și al meu personal, espresiunea omagiilor noastre respectuoase de iubire, credință și devotament, și să vă frog să bine voiți a-le primi ca tot-déuna cu o favore egală mulțumirei sufletesci ce am de-a Vi-le aduce.

1901 răsare ați, ca început de an și de secul, bogat în promisiuni, care neapărat se vor implini în curgerea lui, precum s'au realizat în seculul trecut atâtea și atâtea lucruri. Ce deosebire, în adevăr, între Țera noastră dela anul 1801 și aceea de ați 1901! Un mers de aci înainte pe jumătate de repede de acela cu care am alergat, până aproape de a-ne obosi, dela 1801 până ați, și de ajuns să vedem implinite, când va suna anul 2001, lucruri la cari, în ast moment, nu ne putem gândi de cât ca la nisce visuri.

Toate aspirațiunile, Sire, ni se vor implini treptat, decât precum oredem cu toții și cu Majestatea Văstră în cap, Providența nu ne va fi contrară; și Ea, avem ferma credință, nu pöte fi de cât cu noi, căci Providența iubesc și ajută pe popöarele cele bune, care nu vor réul altora, destul de inteligente spre a-se ajuta pe sine inese, cu destulă vârtoșie pentru a îndrăzni când trebuie. Români, Sire, Majestatea Văstră o scie mai bine de cât ori-care din noi, au netăgduit aceste daruri, ori-ce ar dice observatorii superficiali séu réu voitorii, cari cutéză să ne judece, luând drept singură normă, în judecarea lor, chipul prea sever cu care adesea ne prețuim unii pe alții!

Cu un Rege ca Majestatea Văstră, ou o dinastiă însuflată de exemplul cel mare al Fundatorului Ei, cu tradițiunile sănătoșe create de densusul, privim, Sire, cu încredere viitorul, și vă urăm și ați cu bucurie ani mulți și fericiți, Majestății Văstre, M. S. Reginei, AA. LL. RR. Principelui și Principesei României, întregii familii regale.

M. S. *Regele*, la aceste felicitări, a răspuns:

„Călduroșele vöstre urări găsesc un răsnet cu atât mai viu și mai adeno în inima Mea, ou cât le privesc ou un dar prețios și ca un nou indemn a închina toate gândurile Mele, totă munca Mea, iubitalui Meu popor.

„Érá-i s'a închis un an plin de griji și de néocazuri, însă ou credință în D-șeu, care de a purarea ne-a sprijinit și în vremurile grele păđit, am putut răbda multe încercări și învinge multe dificultăți. Din tot sufletul doresc, ca anul care începe, să fie fericit și binecuvântat și ca toate inimile, cari bat pentru scumpa noastră Țără, să fie unite în silințele lor, spre a asigura României un viitor neturburat și o des-voltare pacnică.

„Vă mulțumesc călduros și din partea Reginei și a Familiei Mele pentru bucele

„vöstre felicitări, și vă urez ani mulți și fericiți“.

SCIRILE ĐILEI.

— 5 (18) Ianuarie

Cu ocasiunea anului nou primiram din sinul românimei de pretutindenți numéroșe felicitări. Neputend răspunde în parte fă-căruia, le adresăm tuturor amicilor și binevoitorilor noștri cele mai sincere mulțumiri pentru călduroșele urări și cuvinte de încurajare.

Redacțiunea.

Serbarea Bobotezei în Bucuresci.

Éta programa pentru serbarea đilei Botezului Mântuitorului, 6 Ianuarie 1901: 1) La örele 11 $\frac{1}{2}$ dim. se va sévirși sfințirea apelor, la pavilionul de pe cheul Dâmboviței, de către I. P. S. S. Mitropolitul Primat cu clerul mitropolitan, în prezența M. S. Regelui, încunjurat de Casa Sa civilă și militară. 2) La această ceremonie vor asista: d-nii miniștri, d-nii președinți și membri ai Corpurilor Legiuitoare, cari se vor afla în Capitală, Înaltele Curți de casațiune și de compturi, Curțile și tribunalele, corpul profesoral, d. primar al Capitalei cu consiliul comunal, Camera de comerciú, d-nii oficii generali și superiori, cari nu vor fi sub arme și d-nii funcționari superiori ai Statului. 3) În momentul când I. P. S. Sa Mitropolitul Primat va pune sfânta cruce în apă, tunurile de pe Dealul Spirei vor da obicinuitele salve. 4) După sévirșirea rugăciunilor, M. S. Regele, încunjurat de statele-majore, primesce defilarea trupelor în fața pavilionului ceremoniei.

Petrecerea de dans, ce a dat'o „Reuniunea femeilor pentru ajutorarea véduvelor din Brașov și Săcele“ ca de obicei în séra anului nou în sala cea mare de concerte, a fost bine reușită. Un public frumos, deși nu prea numéros, de dame și de bărbați a petrecut în cea mai frumoasă armonie, care după mieđul nopții s'a accentuat și mai mult prin reciprocele felicitări de anul nou. Toți au rémas mulțumiți de această petrecere. Credem, că nici dómnele Săbădeanu și Vlaicu din comitet, cari au primit și de astă-dată a vinde bilete la casa din intrarea salei, nu vor fi rémas nemulțamite ou rezultatul intrărilor.

Pentru masa studenților români din Brașov au mai intrat: a) *In loc de felicitări de anul nou*: Dela d-l Vas. Ciuta invătător pens. în Jebel, 1 cor., D-l Dr. G. Popescu adv. Lipova 5 cor., D-l Dr. A. Halic Lipova 4 cor. Dr. G. Miclea avocat în Alibunar 8 cor. — b) *cotisații anuale*: dela d-l Dr. Lazar Șimon adv. Ciacova 20 cor. c) *alte*: „Unirea“ institut de credit și econ. în Vad 40 cor. Primescă nobilii donatori

tötă viața mea am să fac revolte în contra ta și nici-odată nu vei avé pace de mine. Mai bine ia-mi viața, résbună-ți; eu aștept fără frică mörtea!“

Atunci Cortez, indignat peste măsură, dize:

— „Dorința ta se va implini. Ai să mori și mörtea ta să servescă ca exemplu tuturor, cum se pedepsesc ou rebel!“

Apoi dete ordin soldaților, cari il aduseră, ca până diminéta să-l omöre, tăindu-i capul.

Ordinul se execută.

În diminéta đilei următoare, înaintea cortului generalului Cortez era construit un pöd mare de lemn, ér împrejurul lui stetea înșirată multime nenumărată de soldați. Cortez în uniformă de paradă se urcă pe pod și ridică sabia în sus. În acel moment se auđi un signal de trîmbiță și trei-deci de soldați spanioli și mexicanii urcară scările podului, însoțiți de soldați înarmați.

Erau cei trei-deci de rebeli, pe cari îi trimisese Don Lopez să omöre pe generalul.

De pe fețele tuturor se puté vedé frica mörții. Nici nu cutezau să privescă

la mulțimea ce-i încunjura; toți erau cu capetele plecate, cu ochii turburi, rétăciți.

La un alt semn al lui Cortez opt soldați se urcară pe pod, aducend pe umerii lor un pat acoperit. În urma lor éráși veneau soldați înarmați. Ei aședară patul pe pod și steteau în jurul lui drepti, fără a-se mișca, așteptând ordinele lui Cortez.

Cortez ridică din nou sabia și atunci soldații luară fășia de postav, cu care era acoperit patul.

În pat se vedea cadavrul lui Don Lopez, plin cu sânge. Apoi Cortez aședându-se în mijloc, dize:

— „Sciți toți cine a fost Don Lopez și nu cred să vi-se pară prea grea pedepsa mea. El a voit să mă piardă, dér întâmplarea a făcut să-l pierd eu pe el! Așa ar trebui să li-se întâmple și celorlalți trei-deci de rebeli, cari sunt acum aici în fața mea și a vöstră. Dér imi fac milă de ei și nu le iau viața. Ca un semn însă, că s'au resculat în contra mea, în contra generalului lor, și au voit să mă pérdă, fiecare dintre ei să-și pérdă mâna dréptă!“

Un murmur de gröză trecú pe buzele rebelilor.

Dér ordinul era dat și sentința avea să se execute. Nimic nu mai puté pune stavilă voinței energice a generalului.

Rebelii fură conduși într'o suterană mare, unde avea să se execute sentința.

Și peste puțină vreme, strigate și blăsteme éșiau din suterană. Rebelii amețiți de dureri, d'abia mai putendu-se mișca, plecară răcnind ca turbați în pădurea, care se zărea în depărtare. Acolo erau mulți soldați mexicanii, cari așteptau pe tovarășii lor cređend, că vor aduce pe Cortez prins ori mort.

* * *

Când sosiră rebelii în pădure și când Mexicanii îi véđură cu câte-o mână tăiată, speriați și furioși, se iritară förte mult și unii dintre ei voiau să plece în contra Spaniolilor, să-și résbune, ér alții cređend, că Spaniolii sunt ființe supranaturale, voiră să se ducă să li-se închine.

Cvetlacava, comandantul armatei mexicane auđind despre întâmplarea rebelilor, se supără förte mult și se gândi multă vreme, cum ar puté scăpa Mexicul de acești dușmani puternici.

El făcú din cauza această ou adunare

mare, unde invită pe toți preoții și căpitanii armatei.

Aceștia, după-ce se sfătuiră o nöpte întrégă declarară, că generalul Cortez are o mexicană, pe care o iubesc și-o ține la el și până când această mexicană va fi a lui, el va rămâne neinvins. Însé, decât ea va fi răpită dela el și jertfită đeilor Mexicului, atunci Mexicanii vor învinge cu mare ușurință pe Spanioli.

Toți rémaseră uimiți de declararea această.

Intr'un târđiu, după ce se sfătuiră éráși multă vreme, aduseră hotărîrea, că Antimontin, fiul Cvetlacavei, care era locotenent în armată, să mérgă la generalul spaniol însoțit de câți-va sclavi încarcați cu aur. El va spune lui Cortez, că împératul mexican Montezuma vrea să se împretinescă cu el și de aceea il invită la Mexico, la curtea lui. Și în vremea, cât vor sta ei la Cortez, alți câți-va Mexicani să caute în toate chipurile să răpescă pe Mexicana generalului.

Tuturora li-se părú admirabilă hotărîrea această.

În ziua următoare, Antimontin plecá

cele mai vii mulțumite.—*Direcțiunea școlilor medii.*

Avis. Toți acei domni, cari din eroré nu au primit invitare la *concertul tinerimei române din Oradea-mare*, ce se va aranja la 22 Ian. n., sunt rugați pe această cale a-se privi de invitați. *Comitetul arangiator.*

Atheneul Român din Dorohoiu va ține o serie de conferințe populare în cursul anului 1901 în Amfiteatrul gimnasiului Grigorie Ghika V. V., în ziua-care Duminecă dela orele 2 și jum. până la 3 și jum. după amieză, și anume: 1) Duminecă 7 Ianuarie D^omnă S. *Gheorghiu Smara*, bine-voescă a inaugura seria conferințelor acestui Atheneu prin „*Schițe și amintiri din Italia*“. 2) Duminecă 14 Ianuarie D-l Al. G. *Negrescu*, magistrat, vice-președinte al Atheneului va vorbi despre „*Considerațiuni Sociale și legale cu privire la nascere*“. 3) Duminecă 21 Ianuarie D-l profesor *Eulampie Procopovici*: „*Bucovina*“. 4) Duminecă 28 Ianuarie D-l institutor D. *Monăstireanu* (Botoșani): „*Știință și Credință*“. 5) Duminecă 4 Februarie d-l medic veterinar *Mihail Andreescu*: „*Tuberculoza la animalele domestice și transmiterea ei omului*“. 6) Duminecă 11 Februarie D-l Dootor N. *Crișteț*: „*Cestiuni de Igienă*“. 7) Duminecă 18 Februarie D-l avocat *George Marcu*: „*Cum se vorbea la judecată în secolul al 19-lea*“. 8) Duminecă 25 Februarie D-l *Eliseu Mavrodin*, revisor școlar: „*Cestiuni de pedagogie modernă*“. 9) Duminecă 4 Martie D-l *George Șerban*, directorul școlii primare de băieți (*Mihail Cogălniceanu*): „*Divanurile Ad-hoc*“. 10) Duminecă 11 Martie D-l *Mihail Gr. Holban*: „*Transvaalul, Anglia și Conferința dela Haga*“. 11) Duminecă 18 Martie D-l G. G. *Burghel*, avocat, vice-președinte al Atheneului: „*Basarabia*“. 12) Duminecă 25 Martie D^omnă institutore *Eugenia Ianculescu*: „*Suflet modern*“. 13) Duminecă 8 Aprilie D-l profesor *Petru Munteanu*: „*Din Literatură și Istorie*“. 14) Duminecă 15 Aprilie D-l M. Gr. *Holban*: „*Crisa morală și religioasă la noi*“.

Dar pentru biserică. Din Ocna-Deșului primim următoarele spre publicare: Cu ocaziunea serbărilor unirei au dăruit pentru sf. biserică de aici: *Const. Seplăcan* sf. evanghelie în litere latine legată frumos aurită; *Maria Seplăcan* un Apostol în litere latine legat frumos în piele; *Ioan Surașian* împreună cu *Todor Todica*, *Iosif Ghițian*, *Ioan Chiș*, *Vasile Rebrean* și *George Mureșianu* au cumpărat pe seama bisericeii un Euchologiu legat frumos și aurit. Dumneșen se le răsplătescă fapta lor creștină.

Intre România și Bulgaria. Ministerul român de externe a comunicat legațiunilor, că aspirând aranjamentul comercial între România și Bulgaria, guvernul

român a impus mărfurilor bulgare tariful general normal și s'a instituit certificat de proveniență.

Complot în potriiva regelui Serbiei. Diarele ungurești vorbesc pe larg de urzirea unui complot, care ar avé de scop răpirea regelui Alexandru al Serbiei, pentru-ca în urmă să fiă reînstatat ex-regele Milan. Planul conspiratorilor era următorul: Conspiratorii ajutați de mai mulți ofițeri, să pândescă pe regele Alexandru, pe când își face obișnuita plimbare împreună cu regina Draga și la un moment dat să-i răpescă și într'o trăsură închisă, care ar fi așteptând în apropiere, să fiă conduși într'o fortăreță.

Ciuma la Constantinopol. După raportul ministerului român de externe și după toate rapoartele sosite la serviciul sanitar, la Constantinopol n'a mai fost absolut nici un alt caz de ciumă, decât oel trecut. Acolo s'au luat în grabă măsurile cele mai energice conform indiciilor consiliului sanitar internațional. Aceste măsuri: Spitalul, autopsia precum și toate persoanele, cari au fost în contact cu bolnavul, au fost izolate și riguros dezinfectate. Obiectele bolnavului, mobilele și întreaga casă au fost arse până la cenușă.— La *Smirna* s'a mai declarat un caz nou. La *Sulina* au sosit mai multe vase, cari sunt supuse carantinei și unei vizite rigurose medicale.

Zăpada în Macedonia. O telegramă sosită din Salonic anunță, că zăpada căzută zilele din urmă e în cantități enorme, Circulația între sate e imposibilă. Trenul dintre Salonic și Bitolia s'a înmămolit tocmai într'un tunel, care a fost astupat de zăpadă în urma viscolului. Sosind imediat ajutore, abia după șapte ore de muncă trenul a putut fi scos. Panica a fost îngrozitoare. Nu s'a întâmplat din fericire nici un accident.

O nouă Universitate. Se vorbesce prin unele cercuri din București, că principele *Grigore Sturdza*, are intențiunea de a înființa pe speșele sale în București o Universitate liberă, în felul Universității din Bruxelles. Ca rector al acestei instituțiuni culturale se dăce, că va fi numit poetul *Alexandru Macedonski*.

Marea-negruă agitată. Se telegrafază din *Sulina* și *Constanța*, că Marea e foarte agitată. Zilele din urmă, furtuna a fost puternică. Pe țărmurile mării, dinspre Turcia, au fost găsite pe o mare întindere tot felul de lemnării de construcție. După marca pe care o purtă lemnăriile, s'a constatat, că ele provin din România. Se crede, că s'a produs un naufragiu.

Eftinirea tutunului în România. Cu începere dela 1 Aprilie toate tutunurile

românești, se vor eftini cu 10 lei la chilogram.

Logodne. D-șora *Ida Popp*, fiica d-lui protopop *Ioan Popp* din *Boosig*, s'a fidanțat cu d-l *Alexandru Breban*, sub-jude la judecătoria cercuală din *Alba-Iulia*. — D-l *Adam Basarab* s'a fidanțat cu d-șora *Cornelia Stanca*.

Cununii. *Nicolae Voiculescu* și *Victoria Nan* se vor cununa în 7 (20) Ianuarie în biserica gr. or. din *Herman*. — *Petru R. Sulică* și *Susana I. Cazac* își vor serba cununia la 7 (20) Ianuarie în biserica veche din *Turcheș*.

Măncăți de lupi. Din cauza gerului mare, ce bântue pretutindenea, prin multe părți lupii atacă oamenii când ies la câmp, ba umblă chiar și prin comune, așa că locuitorilor li-e este frică să iese din casă. Un cas înfiorător s'a întâmplat zilele acestea în *Lunca-mică* în comit. *Maramureșului*. Doi oameni s'au dus cu săniile în pădure după lemne. De-odată aud nișce urlete de lupi. O haită de lupi se aruncă asupra țeraurilor și-i sfășie de vii. După nenorocirii oameni au rămas numeroși orfani.

Țarul răsplătesce pe oamenii săi. Din *Petersburg* vine școirea, că *Țarul Nicolae* a dat miniștrilor săi *Kuropatkin*, *Lambsdorff*, *Vitte* și *Hirkov* 200,000 ruble pentru meritele, ce și le-au câștigat în jurul construirii liniei ferate din *Mandsuria*.

Spânzurătorile lui Kitchener. Abia a luat lord *Kitchener* comanda supremă asupra trupelor engleze din *Transvaal* și el a și dispus să se ridice spânzurători. Cel dintâiu lucru i a fost, după cum scrie foia „*The Speaker*“ din *Londra*, să lase a fi spânzurați doi uitlanderi în *Johannesburg*, cari au călcat promisiunea neutralității și au trecut pe partea *Burilor*. Acești nenorociți au fost prinși în lupta dela *Klipfontein* și duși fiind la *Johannesburg* au fost spânzurați din ordinul lui *Kitchener*. Pe ast-fel de „*păcătoși*“ lord *Roberts* lăsa să-i impuse, *Kitchener* găsese însă o mai demn de numele de *Engles*, lăsând să fiă spânzurați.

Magistratul orașului Brașov provocă pe toți posesorii de cai de pe teritoriul orașenesc, apoi din *Stupine*, *Timișul de sus* și de jos, *Dêrste*, *Nou*, *Predeal* și *fabrica de zahar*, de a și anuța caii, ce posed pentru conscrierea militară. Anunțarea se face în strada *Porții nr. 63*, etajul 1 în zilele de 20—31 Ianuarie 1901. Intrelăsarea se va pelepși cu o pedepsă de 20 corone. Scutiți pot fi numai caii hergheliilor de stat, ai administrației militare și caii ofițerilor, apoi caii eliberați pe temeiul contractului statorit pe baza dreptului ginților.

Băile Eforiei, de abur și de vană, vor fi închise Sâmbătă în 6 Ianuarie 1901 st. v.

Rescumpărarea felicitărilor de anul-nou.

Sibiu, 17 Ianuarie.

Mult onorată Redacțiune. În scopul rescumpărării felicitărilor de Anul nou au mai contribuit pentru *Casa-Națională* următorii:

Petru Brostean (*Sibiu*), cor. 4. *Nicolau Andreiu*, preot (*Castău*), cor. 1. *Iosif Popescu*, cassar de bancă (*Reghin*), cor. 5. *Ioan Măcelariu*, cor. 5. *Dr. George Măcelariu*, cor. 3. *Alexandru Măcelariu* (*Sângatin*), cor. 2. *Dr. I. Bucur*, medic militar, cor. 2. *I. Preda*, dir. la librăria archid. cor. 2. *Petru Pipoș*, jude de tablă i. p. (*Sibiu*) cor. 5. *Petru Șacoșan*, inv. (*Satul nou*), cor. 1. *Dr. Iuliu Grecu*, medic (*Király-Kegy*), cor. 5. *Vasiliu Almășan*, adv. (*Clușiu*) cor. 10. *Dr. Iancu Meșianu* (*Zêrnesc*), cor. 5. *Dimitrie Coltofean*, protopop (*Brețcu*), cor. 4. *Simeon Ciuca*, preot (*Mociu*), cor. 2. *Dr. Aurel Muntean*, adv. (*Orăștie*), cor. 20.

Tot d-l *Dr. A. Muntean* a mai trimis suma de 24 cor., anume dela următorii 8 domni: *Iosif de Orbonaș*, cor. 4. *Dr. Enea Draia*, cor. 5. *Dr. Silviu Moldovan*, cor. 5. *Dr. Iustin Colbasi*, med. de reg. cor. 3. *Virgil Olariu*, cor. 3. *George Balosu*, cor. 2. *Simeon Popoviciu*, protopresb. milit. cor. 1. *George Bogdanescu*, (*Orăștie*), cor. 1.

I. Dologa, preot (*B. Tiha*), cor. 1. *Laurian Bercian*, (*Orăștie*) cor. 2. *Petru Rimbaș*, diacon și contabil (*Brad*), cor. 2. *Constantin Căciulă*, ofițier de bancă (*B. Huedin*), cor. 2. *Teofil Dragomir*, proprietar (*Farkasmezö*), cor. 2. *George Boldea*, căpitan c. și reg. (*Turda*), cor. 3. *Ioan Tîpeiu*, protopop, cor. 2. *Sergiu Medean* (*Sebeșul săsesc*), cor. 2. *Alimpu Oprea*, preot (*Săcărîmb*), cor. 2. *Pompiliu Piso*, proprietar (*Săcărîmb*), cor. 2. *Familia Ioan Popescu* (*Toplița*), cor. 4. *Axente Moșoiu*, not. cerc., (*Bran*), cor. 4. *Dr. Emil Gerasim*, adv. (*Aiud*), cor. 5. *Dr. Andreiu Pop*, adv. (*B. Huedin*), cor. 6. *Lazar Iernea*, protopop, (*Csomaköz*), cor. 1. *Dr. Nicolau Comșa*, medic (*Săliște*), cor. 2. *I. Răchitan* cu *Domnișora P. Comșa*, (*Săliște*) în loc de anunț de logodnă, cor. 10. *Dr. Aurel Isac*, adv. (*Clușiu*), cor. 10. *Vasile Domșa*, protopop (*Orăștie*), cor. 3. *Petru Călcianariu*, adv. (*Orșova*), cor. 5.

Valeriu Pop, notar cerc. (*Săcel*), cor. 2. *Romul Furdui*, protopop (*Câmpeni*), cor. 5. *Ioanichie Neagoie*, parocn (*Petrovosele*), cor. 3. *Domnișora Iconia Borca* (*Petrovosele*), cor. 2. *Mihail Ittu*, silvicultor, (*Săliște*), cor. 3. *Mihail Jourca*, notar (*Rășinari*), cor. 2.

În total au intrat până acum cor. 630.

Dr. C. Diaconovich.

împreună cu două-zeci de sclavi încărcăți cu aur, spre tabăra lui *Cortez*.

Sclavii erau îmbrăcați cu haine lungi și albe și fiă-care ducea pe cap câte-un coș cu daruri prețioase.

Pe la apusul sôrelui ajunseră în tabăra spaniolă. Indată fură introduși în cortul generalului. Ei aședară coșurile jos, se închinară și aprinseră multe miresme, ca semn de respect. Apoi *Antimotîn* dîse:

„*Generale! Puternicul nostru împărat Montezuma m'a trimis la tine să-ți vestesc, că vrea să încheie o strînsă prietinie cu tine. De aceea te invită prin mine, ca în timpul cel mai scurt să-l cercetezi în palatul său din Mexico, unde vei fi primit cu cea mai mare bucurie. Tot-odată te rogă să primești aceste daruri, ca un semn de stimă și prietinie.*“

Cortez se miră mult și i-se părû de tot nenatural lucrul acesta. Din cauza acesta hotărî se se mai sfătuiască cu căpitanii săi și spuse lui *Antimotîn*, că în ziua următoare îi va da răspunsul. Totodată dădu ordin, ca oșpeților să li-se facă mai multe corturi, în cari să stea peste nopte.

Trecură câte-va ore de când sosiră trimișii mexicanî.

Ei erau în corturile lor și așteptau în fiă-care moment pe ceilalți tovarăși ai lor, cari aveau să răpescă pe *Gelaire* și apoi să-i vestescă, când vor trece pe lângă corturile lor.

De-odată se auziră șgomote de pași în apropiere. Patru Mexicani îmbrăcați cu uniforme spaniole, ca să nu fiă recunoscuți, treceau în momentul acela pe lângă cortul lui *Antimotîn*. Ei purtau pe umeri o femeie, învilită într'un postav negru. Era *Gelaire*. La un semn dat, eșiră cei din corturi și totă trupa mexicană, în frunte cu *Antimotîn* pleoă în liniștea cea mai mare, ca să iasă afară din tabără.

Nopte era întunecată și ei putură trece neobservați de nici o sentinelă spaniolă.

Dimineta, când sôrele se ivi pe ceriu, trupa de Mexicani sosi în tabăra lor, aducând pe *Gelaire*. O bucurie nemărginită cuprinsă pe comandantul *Cvetlacava* și pe toți preoții și căpitanii armatei. Dorința lor era îndeplinită, căci *Gelaire* era în mâinile lor, avea să fiă jertfită deilor Mexi-

cului și în urma acesta, conform declarații adunării, *Cortez* avea să fiă invins.

Indată se construi un altar, în care avea să se facă jertfa.

Când *Gelaire* fu îmbrăcată cu o haină roșie, semn, că i-se va tăia capul, și fu adusă până la scările altarului, ea, cu liniștea sufletescă ce o arăta până atunci, începû să tremure și să plângă.

— „*Din câtă lume e aici, strigă ea desperată, nu se găsesce nimenea, care să aibă milă de nevinovăția mea, nu se găsesce nimenea, care să mă scape dela morțe, care să mă apere?*“

Și când vedû, că nimenea nu o apără, nimenea n'are milă de ea și preotul cel mare ia paloșul strălucitor în mână; ér alți doi voesc să-i lege ochii, cu lacrimile șiroie pe față și cu vocea înecatâ în plâns, dîse:

— „*Pentru așa sfîrșit te-ai născut tu, Gelaire, pentru așa sfîrșit îngrozitor?*“

Numele de „*Gelaire*“ înspăimântă pe *Cvetlacava*. Se ridică repede de pe scaunul lui și dete ordin, să se dea toți la o parte. Apoi apropiindu-se de ea și privind-o cu atenție în față, cu un strigăt de-o ne-

mărginită mirare și veselie recunoscu pe fiica sa, pe care o credea mortă ori cel puțin sclavă, la cine scie ce dușman barbar.

— „*Gelaire, fiica mea, tu ești?...*“

— „*Tată... mai trăiesci... e cu puțință?...*“

Și cu o negrăită dragoste îmbrățișă pe tatăl ei. Nu mai puteau vorbi nici-unul vre-un cuvânt; escosul bucuriei îi făcû să rămână muți câtă-va vreme.

Apoi *Cvetlacava* o luă de mână și o duse pe un scaun lângă el.

În urma acestei curioșe întâmplări, toți preoții și căpitanii armatei veniră să se închine frumoșei fiice a comandantului lor, ér *Antimotîn*, fratele ei, veni cu brațele deschise să îmbrățișeze pe sora lui. Era o fericire de nedescris și-un șir neîntrerupt de întrebări și de vorbe dulci.

Dér întocmai cum în toiul unei petreceri pe bordul unui vapor, fără de veste se anunță, că vaporul s'a spart și apa intră din toate părțile, tot o astfel de întâmplare neașteptată venea să nimicească cu desăvîșire și fericirea din tabăra mexicană.

De-odată se auziră strigăte, tropote de cai și sunete de arme și într'o clipă cu

SCIURI ULTIME.

Viena, 17 Ianuarie. Primul ministru român P. P. Carp a fost primit ađi într-o *audiență mai lungă* de Majestatea Sa împăratul *Francisc Iosif*. Împăratul i-a conferit *marea cruce a ordinului Leopoldin*. Ministrul Carp a avut o lungă întrevedere cu contele *Goluchowski*. Visita primului ministru român aici, i-se atribuie o mare însemnătate politică.

Praga, 17 Ianuarie. Tóte foile cehice constată unanim, că legătura între partidele drepte din cameră a încetat și Cehii tineri vor fi iso-lați în parlament.

Johannesburg, 17 Ianuarie. Se afirmă, că *Dewett* a trecut peste riul Vaal și s'a alăturat la Buri din Transvaal.

Londra, 17 Ianuarie. După sciri sosite din Capstadt, Buri au pē-truns ieri în Aberdeen.

Buri asediază localitatea *Zeer-nust* dela 1 Ianuarie.

„Daily Mail” primesce din Pretoria scirea, că Buri sunt acum mai puțin înduplecați a se preda.

HIGIENA.

Măsurī de apărare împotriva anghinei difterice și gușterului.

Anghina difterică și Crupul (gușterul) sunt bóle moliptoșe și fórte primejdióse.

Pentru a feri pe copii de asemenea bóle părinții trebuie să urmeze următoarele sfaturi, mai ales în timp de epidemie:

1) Să deprindă pe copiii mai mari dela 3 ani în sus, să facă gargară în fie-care ȃi cu apă fěrtă și răcită, în care se stórcce lámăe (o jumătate de lámăe la un pahar cu apă), séu cu acid boric topit în apă, în soluțiune de 4 la sută, o parte acid boric în 25 părți apă și care se găsește la tóte farmaciile.

2) Să opréscă pe copii de a se duce prin case unde a zăcut séu a murit cine-va de anghină difterică séu crup și să nu priméscă nici un lucru de pomană dela ómenii cārora le a murit vre-un copil de aceste bóle.

3) Să opréscă pe óri-cine de a sāruta pe copil, mai ales în gură.

4) Să supravegheze ca tóte lucrurile, cu care beau și mănăcă copiii, precum și batiștele și prosópele lor, să le slujéscă numai lor; ér decă sunt întrebuintate și de ceilalți din casă, ele să fie bine spălate cu apă fěrtă înainte de a fi date și copiilor.

5) Să opréscă cu totul pe copii de a cumpăra lucruri de mâncare dela vëndătorii de pe strade.

6) În timpul de epidemie părinții să nu ducă copiii la biserică spre a-i griji, ci să cheme pe preot acasă pentru ca părinții să fie siguri, că lingurița curată de acasă, cu care se va da copiilor sfânta grijană, nu-i va molipti de anghina difterică séu crup.

7) Indată ce un copil dá semne de bóla, își pierde veselia, are puțină căldură séu gâclei, părinții să arate numai decăt pe copil la un doctor.

Babele de mahala nu pot să vindece anghina difterică și crupul.

Nu mai doctorii au remediu (leac), anume serul antidifteric, cu care vindecă repede aceste bóle, decă sunt chemați dela început.

O întârziere chiar o ȃi din partea părinților, póte să coste viața copilului bolnav.

8) Când un copil se bolnăvesce de anghina difterică séu crup, părinții trebuie să-l despartă numai decăt de ceilalți copii sănătoși.

9) În odaia bolnavului să între numai persoanele cari îngrijesc pe bolnav.

10) Aceste persoane nu trebuie să trecă în odaia copiilor sănătoși, până ce nu se vor spăla pe mâni cu săpun și spirt, și până ce nu vor face gargară.

Când lucru e cu puțință, e mai bine ca persoanele cari îngrijesc pe bolnav, să nu aibă a face de loc cu copiii sănătoși.

11) În tot timpul bólei, părinții trebuie să facă cea mai mare curățenie împrejurul bolnavului, luând séma ca óri-ce lucru pe care îl atinge scuipatul, flegma, pieliițe din gât, mucii și scourgerile din nasul bolnavului, să fie desinfectat (curățit de microbi).

Desinfectarea séu curățirea lucrurilor de microbi în timpul bólei, se face în chipul următor:

a) Rufăria bolnavului, schimbată mai des, trebuie fiartă în leșie și spălată bine cu săpun și apă fierbinte.

b) Paharul, céșca și tóte lucrurile, cari slujesc bolnavului ca să bea și să mănănce și cari trebuie să fie deosebite numai pentru densusul în tot timpul bólei și cel puțin vre-o 4 săptămâni după aceea, să fie bine spălate în apă fěrtă, după fie-care întrebuințare.

c) Lucrurile fără preț (cărpe, pământuri, jucării și altele) să fie arse îndată ce au fost murdărite de bolnav.

12) După ce bóla s'a isprăvit, părinții să priméscă și chiar să cérá ca ómenii primăriei (serviciul sanitar) să desinfecteze odaia în care a zăcut bolnavul, precum și tóte lucrurile de așternut, hainele și mobilierul din această ȃodae, după instrucțiunile ce va da medicul comunal.

Decă nu se va urma tóte aceste măsurī, bóla rămâne incubată în casă și după câtva timp póte să isbucnescă din nou.

Literatură.

„Pe pragul morméntului”. Sub acest titlu a apărut la tipografia „Aurora” din Gherla nisece versuri funebrele de preotul *George Simu*. Aceste versuri de jale, pe care autorul le dedică memoriei unui binefăcător al séu, sunt frumoșe și potrivite cu deosebire pentru preoți, învățători și cântăreții dela sate. Ele sunt clasificate, după cum spune însuși autorul în precuvântare, „în partea I, care cuprinde cele mai multe versuri pentru popor, pentru acel popor, care aprópe singur își susține preoțimea și învățătorimea sa”, ér *partea II*, cuprinde versuri de jale pentru cărturari. Acéstă cárticioá, cuprinđend 118 pagine, costă numai 25 cr. plus 3 cr. porto și se póte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu”.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1901

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fóiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 coróne; pe șese luni 12 coróne; pe trei luni 6 coróne; pe o lună 2 coróne.

Pentru România și străinătate: pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50

Abonamente numai la numărul poporal de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 4 coróne; pe șese luni 2 coróne.

Pentru România: pe un an 8 franci, pe șese luni 4 franci.

Abonarea se póte face mai ușor prin *mandate postale*.

Administrațiunea.

Cum fac Englesii rėsboiũ.

(Din mărturisirile unui ofțer engles.)

Publicistul engles *Stead* a edat luna trecută o broșură cu titlul „Cum se face rėsboiũ”. În broșura acéstă el publică două scrisori ale unui ofțer engles, care c'o sinceritate laudabilă desvălește greșelile, ce le-au făcut Englesii în Africa sudică și confirmă scirile despre atrocitățile lor, ajungând la conclusiunea, că în lumea creștină nici o națiune din Europa n'a purtat încă un rėsboiũ atât de barbar. Scrisorile sunt anonime, dér *Stead* garantéază, că nu sunt apocriefe și că cuprind purul adevăr. Autorul scrisorilor servește în armata englesă și se află și ađi pe câmpul de luptă din Africa sudică. El a combătut și în primul rėsboiũ transvaalian până la fine. Étă cele mai marcante pasage din aceste scrisori:

Așa cred, ȃice ofțerul engles, că s'ar aduce un serviciu cu mult mai mare intereselor ómenimii, decă am vedé totul desvélit și nu ne-am lăsa înșelați prin rapórttele corespondenților speciali, cari fórte bine știu, că ar fi isgoniți din Africa sudică îndată-ce ar cuteza să atingă numai scenele posomorite ale rėsboiului. De-almintrelea numai puțin dintre ei cunosc tot ce se petrece, și chiar de-ar cunósce, ei ar rétăcé din fariseim séu din patriotism fals....

Până când Johannesburgul și minele erau în proprietatea Burilor, acestora nu li-s'a întemplat nimic. Indată-ce însé trupe britice au pē-

truns în statul liber și în Transvaal, *fiă-care casă a fost dărímata*. Casa care valora 8—9000 de funți, într'o órá deveni o ruină, pentru-ca să se póta fierbe un dejun pe séma batalionului, și calea trupelor englese o marcau păreții goli ai curții pustiite....

Étă un cas: Spre nord dela Pretoria la *Elands-River* era o mică bisericuță olandesă; în Iulie s'a aședat lângă ea o trupă de Englesi și după câte-va óre biserica era despoiată de ușe, ferestrii și de bănci, pe cari le luară soldații englesi, ca să-și facă foc. El de prisos a mai spune, că tóte aripatele, proccii, oile, vitele cornute, caii și caréle au fost într'un moment măturate de oștile englese năvălitoare. Fiă-care soldat a luat, ce a putut. Călăreții și-au petrecut mai multă vreme cu *căutarea după animale sburătoare și după óuș*, decăt cu urmărirea inimicului; fiă-care general, fiă-care ofțer își avea spionul séu și *grija lor principálă nu era inimicul, ci pradă*. Ba am vedut chiar, că în decursul luptei artileristi și-au părăsit tunurile, fiind-că voiau să prindă câți-va rēmători....

Serisórea spune mai departe, cu ce pretensiuni stau înainte Englesii și cu câtă neîndurare au tractat cu Buri. Aserțiunea acéstă și-o ilustréază cu exemple. Un Bur fũ înduplecat de Englesi să deserteze, căci atunci nu i-se va întempla nimic, el fũ dus sub escortă militară într'o curte unde se afla o mare massă de ómenii. Aici i-se cetesce jurământul neutralității, pe care el nu-l pricepe și scie numai atât, că de nu se va supune, îl vor espulsa séu împușca. Firesce, el face tot ce i-se cere, apoi se întorce la casa lui și trăsce liniștit. Insé în curénd Englesii se duc și în locul lor vine o trupă bură. Buri îl clarifică, că jurământul dat Englesilor nu-i valabil și-l provócă să se alăture lor. Peste o lună vin éráși Englesii și nu află în casă decăt femei și copii. Un Caffer istoriscesce ofțerilor englesi, că proprietarul casei, după-ce a jurat Englesilor, s'a luptat éráși cu Buri. După proclamația lordului Roberts el merită așa-dér mórtea și pe basa afirmațiunilor unui simplu Caffer, duc dela casă tóte alimentele, tóte vitele și lasă pe copii și femei pradă mórții prin fóme. Decă din întemplare mai află la el și vre-o pușcă veche, i-o socotesc drept crimă și-i aprind casa. Asta atěrnă simplu numai dela bunul plac al soldaților.

Dómna *Wolmerans*, soția unui om independent, care locuesce cam 15 chlm. dela Pretoria, a cedat o parte a casei sale spre locuință unui general engles și statului séu major. Un indigen a trădat, că unul din fii stăpânei casei, după-ce a jurat, că nu va mai lupta contra Englesilor, s'a alăturat éráși la o cétă de Buri, apoi că într'una din odăi se găsește arme și bani. După-ce familia s'a dus să se culce, generalul și ofțerii séi au rupt păretele și au aflat 14,000 funți sterlingi. A doua ȃi dimineța fiul este acusat, că și-a călcat jurământul, el însé spune, că pe timpul asediării Ladysmithului a fost în Natal, ca să-și cerceteze fratele și négă, că s'a luptat. Cu tóte acestea banii sunt confiscați și astfel s'a rėsplătit ospitalitatea numitei dómne.

Englesii totul au ars, totul au pustiit. Când au ars casa generalului *Dewett*, acesta a scris generalului *Krion*: „Clădirea casei m'a costat 700 funți sterlingi; pustiirea ei îi va costa pe contribuabilii englesi 2 milioane”. Amenințarea lui s'a împlinit deja și în cont se află și viața cător-va sute de soldați.

toții văđură cu gróză pe generalul Cortez, în fruntea unei mulțimi de călăreți, venind ca trăsnetul spre ei. Veneau așa de turbați Spaniolii, încât pe Mexicani îi cuprinse frica și îngroziiți, căutau să fugă toți în tóte părțile.

Cortez căutând și strigând pe *Gelaire*, urmări pe cei cari fugeau și puțin dintre aceia, pe cari îi ajunse, scăpară cu viața. Prin rėsburarea acéstă își potoli întru cât-va mânia și acum se întórse îndărăt să caute din nou pe *Gelaire*.

După câtă-va vreme de căutări zadarnice, cât de mare îi fũ mirarea, când o găsi înghenunchiată lângă altar, plângând și rugându-se cu mânilé împreunate!

Se duse lângă ea și voi s'o apuce de nână, dér ea i-se împotrivi și se sculă, supérată, să plece.

— „Ce însemnéază acéstă, *Gelaire*, fise Cortez. Așa de iute m'ai uitat, așa de ute și-s'a urit de mine? Și ce-i cu haina acéstă roșie de pe tine? Spune *Gelaire*, pune, ce s'a întemplat?”

— „Cortez, Cortez, ce fără milă ești u! Cum ai puté să-ți gândesci, că aș puté să nu te mai iubesc, óri să mi-se urască de ne, cum ȃic tu? Ar fi peste puțință

acéstă! Dér uite, privesce legătura dela picioarele mele, cu care era să mi-se lege ochii, privesce paloșul, cu care era să mi-se lege ochii, privesce paloșul, cu care era să mi-se tae capul și altarul acesta, unde era să se întemple mórtea mea! Privesce!... Cum ași puté să mai fiu veselă?”

Apoi ea îi spuse tótă întemplarea.

Cortez se înfórá și i-se părú, că-l apasă o sarcină nemésurat de grea. Și 'n culmea mâniei apucă cu améndoué mânilé altarul și avú atăta putere, încât îl stricá cu desévșire. Apoi spuse *Gelairei* să se liniștéscă și să mérgă cu el.

— „Nu Cortez, asta nu m'ar fi cu puțință, ȃise ea. Cum m'ași puté întorce cu tine, când tatăl și fratele meu acum sunt mórți póte, și chiar de mâna ta! Căci tocmai acum, înainte cu câte-va minute i-am regăsit și i-am îmbrățișat și numai tu ai stricat fericirea întělnirei noastre! Lasă-mé să mé duc să-i caut, lasă-mé să-i mai revéd odată, măcar și mórți!”

Dér Cortez nu luă în considerare vorbele ei. O ridică pe calul séu și aședându-se în fruntea călăreților lui, plecă îndărăt. *Gelaire* era leșinată.

(Va urma.)

Soldatii englesi se apără mereu cu aceea, că față cu barbarii nu există regulamente belice, dăr contra cui se luptă ei în Africa sudică? Eță ce scrie căpitanul *Haldane* despre tratamentul, care l'a avut pe timpul cât a fost prizonier: „Nici-odată nu voi uita atențiunea și bunătatea, ce *Davel*, bătrânul farmer olandez, ni-a arătat'o. Acest comandant bătrân nu numai, că ne câștiga lucrurile cele mai bune, ci ne da și țole, ne vedea cu luminare și dimința el însuși ne aducea caféua. Am fost triști în adevăr, când a trebuit să-i părăsim tabăra. Nepotul generalului *Joubert* a venit la *Davel* și ni-a tratat cu țigări“.

Explicarea jurământului de fidelitate o duc acum la estrem. Lord *Kitchener* a ordonat, ca *promisiunea tatălui, că nu va mai lupta, să fie estinsă și asupra fiului*. Se întâmplă așa-dăr, că unuibiet bătrân, care a jurat, să nu mai lupte, i-se răpescă totul dela casă, fiind-că unul din fiii săi luptă mai departe. Eță unul din ordinele lui *Kitchener*: „Decă proprietarii farmelor nu sunt leali, séu decă au părinți și fii, cari luptă contra noastră, *trebuie să li-se confiscé vitele și tot ce au, fără nici o socotélă*“.

Tóte femeile bure din Pretoria au fost date afară. Unele au fost trimise la Buri, ca să sufere cu ei calamitățile războiului, altele au fost trimise pe la ferme, cari într'aceea fură total pustiite. N'au mai aflat acolo nici scaun, nici masă, nici pat: numai păreții golii. Chiar și inima cea mai împietrită trebuie să fiă mișcată vedând o astfel de cetă de femei isgonită, ajungând la fermele lor. Mamele cu copii mici în brațe își ved mórtea de fôme cu ochii. Au fost de acelea, cari s'au dus la Caffrii, ca să cerșescă ca la foștii lor servitori. Femeile farmerilor mai bogați, cari aveau bani, au plecat din Pretoria în speranța, că pe bani pot să-și cumpere de ale mâncării, până când se vor reintórce bărbații lor. Ele însă și-au uitat socotéla guvernului militar al Pretoriei și le-a ajuns o nouă lovitură. S'a dat adecă ordin, după care fără de pasaport nu póte fi părăsită nici o farmă, ér pasaport, ca să mérégă în Pretoria, nu capétă nimeni.

Eță partea cu care se încheie aceste scrisori:

„Nu scriu, decât ce am vădut cu ochii proprii și cele-ce aceia, cari le cunosc, nu pot să le nege. Este de tot nemângăitor a-ți gândi, că războiul, pe care mulți Englesi îl aflau corect, *se conduce în mod atât de neuman*. A sili pe inimiciii noștri a-se preda, prin aceea, că le flămândim copiii, le rușinăm femeile și fetele: *este o barbariă*, ca și care, afară de Turoi, nici o națiune din Europa n'ar comite-o în vécul XIX al erei creștine. Nu aparțin acelora, cari cred, că războiul nu aduce alte primejdii, decât rane și mórte; însă convingerea mea firmă este că nimicirea criminală a proprietății, ducerea la demoralizare a femeilor și fetelor, va trimite mai curând séu mai târziu asupra réufăcătorilor răzburării lui Dumneđu. Imperiul, care se edifică prin astfel de fapte, nu póte trăi mult și putem tremura la gândul, că între națiuni s'ar afla una alésă, care ca inger răzburător să pustiéscă posesiunile Angliei, să ne dărime palatele, să ne ardă casele și incubându-se între ruinele orașelor noastre, să ne ducă femeile și fetele în rușine și miseriă. Căci „a mea este răzburarea“, a đis Domnul.

Moșul și baba.

Toți le diceau „moșul și baba“, căci erau așa de bătrâni, încât nime nu le mai scia numele. Erau „moșul și baba“, cei mai bătrâni de pe moșia Mircești a marelui nostru poet Alecsandri.

Moșul fusese pe vremuri surugiu vestit. În lunga lui viață își economisi și el două sute de lei și după ce-și însurase feciorul într'un sat depărtat, se însură și el a doua órá și-și luă o nevastă, care avea și ea o fată măritată într'un alt sat. Trăiau de mult împreună și erau așa de bătrâni, încât se gârboveau și se cocoșau din ce în ce tot mai tare. Îi vedeai adese-ori primblându-se prin lunca dela Mircești, ori colindând prin pădure unul lângă altul, așezându-se sub câte un copac și bucurându-se de ziua cea mai frumoasă, ori vorbind, séu clipocind. Își ridicaseră un bordeiaș mic și aveau o păreche de bouleni mici ca nisce măgari și un călușel mai mare decât un câne, și erau așa de mulțamiți și fericoiți!...

Odată era p'aci-p'aci să i-se întempe moșului o nenorocire: îi dăduse satul să pădăscă găsele; dăr' el se împiedecase și căduse cu fața în părăiașul din livadă. Și deórece era slab și nu se puté ridica, s'ar fi înecat séracul, decă nu l'ar fi vădut un om și n'ar fi alergat să-l scape. Numai când își povestea întâmplările ca surugiu, par'că întinerea; ochii îi scilipeau, tóte se însuflețeau în jurul séu și i-se părea, că se află éráși pe șea cu biciul în mână și fluierând și și nópte.

El își mai amintea multe lucruri din istoria țării.

Cucóne Vasile! îi dicea el adesea lui Alecsandri, pe mulți domni și miniștri am mai dus eu!

Intr'o đi moșul se duse la propriatar și-i duse:

— Cucóne Vasile, o să mă despart de babă.

Peste măsură de mirat, Alecsandri îl întrebă:

— Dăr ce-ți dădú prin gând moșule!.. Dór' nu te-ai fi certat cu ea!

— Nu; dăr uite ce-i, cucóne Vasile. Ne-am gândit, că nu mai avem mult de trăit și că, având fiă-care câte un copil, au să se certe după mórtea noastră pentru moștenire. Și dăr' ca să nu se certe, vrem să ne despărțim de cu bună vreme.

Și nimic nu puté să-i clintescă din hotărîrea ce luaseră. Fără zăbavă, făcură cum plănuseră. Moșul puse jos cei două sute de lei în aur grămadă și-i împărți cu baba parte dréptă. „unul ție, unul mie! Unul ție, unul mie!“, până ce isprăvi. Îi dădú ei o perină, luă și el juna; îi dădú ei o scórță, luă și el una. Pe urmă îi dete ei améndoi boii și el își ținu calul cu căruciorul; apoi se duseră la cărșmă ca să-și ia rémas bun dela ómenii, cari se strînseră împrejurul lor și béură ca să se înveseléscă; dăr cu tóte acestea la urma urmelor plânséră cu toții.

El își ceruse iertare dela toți, ca nimeni să nu le pórté nécas. În sfârșit porniră la drum și se duseră până la podul de peste Siret. Acolo se mai opriră puținel se îmbrățișară și ér plânséră; și pe urmă apucă fiă-căre țipe câte un drum: unul la drépta și celălalt la stânga.

Adesea e mai ușor să iai câte-o hotărîre mare, decât să porți urmările. Moșul de când se despărțise de babă, se topea de pe picior de rămăsese ca o umbră de slab.

Când îl întreba-i ce mai face, el dicea:

— Nu mai pot să dorm de când nu-mi mai simt baba lângă mine.

Și rătăcea de colo până colo fără odihnă și căuta mereu ceva ce nu puté găsi. Peste opt zile află cum-că baba lui e greu bolnavă.

Fără zăbavă inhamă calul la cărucior și porni cât puté calul să-l ducă de repede. Dăr când ajunse în sat, tocmai îi ridicau sicriul... Se duse după ea fără să dăcă un cuvânt și stătu până o înmorméntă, fără

să plângă. După aceea se întórse acasă și se culcă...

A doua đi nu se mai sculă: murise!..

* * *

Vremea vremii și bordeiul atăta li-se dărmasă, încât abia se mai cunoscea trestia învélitorei... Dăr Alecsandri nu da voie nimérui să s'atingă de el...

(„Carietul Rom.“)

Carmen Sylva.

„Călinarul Plugarului“ pe anul comun 1901, se póte procurá dela Tipografia A Mureșianu din Brașov.

„Călinarul Plugarului“ intră în anul al IX-lea, cuprinđend: În *partea calendaristică*: Cronologia anului 1901, Regentul anului; Sărbătorile și alte đile schimbătoare; Calculul sărbătorilor mai mari; Posturile etc. Urméză partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului cu sfaturii pentru plugari și semnele de timp după calendarul de 100 de ani.

Urméză Genealogia domnitorilor; Tabelele telegramelor și postale; Competințe de timbru și taxe; Scala timbreilor; apoi Tergurile din Ardeal, Bănat și Țera ungurească după datele oficióse îndreptate și publicate de ministrul de comerciú.

În *partea literară* se găsesc bucăți alese: Cântec (poesiă de G. Coșbuc); Ostașilor Români (P. Dulfu); Dorobanțul (G. Coșbuc); Crainicul primăverii (Sân-Petrea-nul); Testamentul lui Moș-Cărlig, schiță de I. C. Panțu; o frumoasă Poveste de pe vremea când Mântuitorul Christos umbla pe pământ; Cuvinte înțelepte ș. a.

În *partea economică*: Lucrarea pământului; Crescerea vitelor; Hrana vitelor; Grijiile de avut la hrănirea vitelor; Hrana țeranului și crescerea caprelor; Puterea de nutrire a pómelor.

Economia casnică: Prăsirea curcilor; Clocirea și crescerea puilor de găină; Conservarea ouălor. Urméză felarite *povete* tot din sfera economiei casnice.

În fine o interesantă istorisire despre Ciudățeniile trăsnetului.

De astă-dată „Călinarul Plugarului“ cuprinde ilustrațiunile: edificiul gimnasiului român din Brașov și sala festivă a acestui gimnasiu.

Călinarul costă 25 cruceri séu 50 de bani esemplarul, (+ 5 bani porto postal.) Véndetorilor se dá rabat cuvenit.

MULTE ȘI DE TÓTE.

Particularitățile ómenilor mari.

Cesar leșina de câte ori auđia tunând și, când vedea fulgerul, începea să tremure și să se uite ca un idiot. Tihó de Brahe se temea de iepuri, când îi vedea îngălbenea de spaimă și se îmbolnăvea. Regele Enrico III al Frasciei nu putea suferi pisicile; când vedea vre-una, îi venea réu și începea să verse. Poetul Schiller înlemnía de spaimă, când vedea un paiajen, și s'a întâmplat odată, că un paiajen i-a umblat pe obraz, și poetul ne sciind ce e, l'a prins în mână: când a vădut a leșinat și a zăout vre-o două săptămâni. Poetul german Gellert se temea de șóreci și începea să țipe cât îi ținea gura, când vedea un șórece. Petru-cel-Mare se temea de cărbuși și nici bătut nu ar fi pus mâna pe vre-unul. Iacob I din Anglia, tremura ca frunța și-și perdea vocea, când vedea o sabie strălucitoare. Ludovic XI, Talleyrand și regina Elisabeta a Angliei, îngălbeneau și le venea réu, decâte-ori auđiau rostindu-se vorba „mórte“. Învețatul Erasmus de Rotterdam leșina când miroșia vre-un pesce.

Ómenii mari au și superstițiile lor. Așa scriitorul engles Johnson intra în odaia tot-déuna cu piciorul drept înainte; decă din întâmplare pășia cu stângul, se întorcea ca să între a doua-órá în odaia pășind cu dreptul înainte. Lord Byron nu voia să dea niménui sare la masă, puteai să îl rogi ori-cât, el nu întindea niménui soloița, dăr nici nu o primea dela nimeni; ér decă

cine va vérsa sarea, Byron s'aria ca un nebun dela masă și nu voia să mai mănânce. Frideric-cel-Mare avé o ură neexplicabilă contra numelor proprii terminate în *us*; el unul dintre regii cei mai buni și mai drepți în judecată, persecuta mișelesce pe ómenii al căror nume se termina astfel. Goethe nu putea suferi ochelarii; în mijlocul celei mai mari veselii, el devenia trist și indispus, îndată ce vedea pe cine va cu ochelari.

Tăria ghiței.

Se scie câte nenorociri se întâmplă în timpul iernei din cauză, că sciința despre tăria ghiței e cunoscută numai de prea puțin. Ca o sciință folositoare, vom explica deci tăria a cător-va grosimi de ghiță. Peste o ghiță de-o grosime de 4 cm. póte trece o armată pedestră în rânduri câte unu séu câte doi inși, pe când peste o ghiță de-o grosime de 11—12 cm. pótesé trecá cavaleria, séu s'a póte transporta chiar și tunuri mai ușóre. Ghița de 40 cm. grosime suportă deja ori-ce greutate și resistă chiar și ori-cărei presiuni.

Nisec palme fórté scumpe.

În serviciul de administrație și mănuire al banilor, ce se întrebunțau la ridicarea forturilor de pe lângă un oraș din Austria, era un sergent având de șef un colonel. Acesta făcea mare economiă din banii statului; ér sergentul ori de frică, ori conșciința nu-l lăsa, nu punea nimic la o parte. Șeful séu scia acésta.

Când fú la liberarea sergentului, colonelul îl întrebă:

— Cătă economiă ai făcut, aici, sergent?!

— Nimic, să trăiți, domnule colonel, decât léfa mea!

Colonelul îi trase trei palme, băgă mâna într'o cutiță, scóse trei sute de napoleoni, îi dete sergentului și îi duse:

— Ține áștia, nepricopsitul, că decă nu te-ai făcut tu om aicea, nu te mai faci nici până în pânzele albe. („Gaz. Nouă“.)

Cum trăiau ómenii acum 6000 de ani în Mesopotamia.

Hilprecht, profesor la universitatea din Pensilvania (Statele-Unite), s'a întors dela cercetările, ce a făcut în Mesopotamia, descoperind cele mai vechi urme de cultură ómenescă în partea locului, în mai multe orașe aședate unele peste altele în lungul curs al vécurilor.

Cele mai vechi urme par a-se urca până la 8000—10.000 înainte de Christos, până când și în Egipt era o frumoasă civilizatiă neolitică (din vârsta pietrei lustruite). Sub un șir de pături arheologice a descoperit templu lui Sargon I-ú (3800 înainte de Christos) și mai adénc ruinele orașului vechiú Caluș, de care ne vorbesce biblia. În moloz erau lucrări de pe vremea lui Lugalzaggizi adecă de pe la 4500 inn. de Christos. Pe un altar era încă cenușa jertfelor, urcióre de lut și un arc. Mai la adénc a aflat urme de case și un palat din periodă mai veche decât a lui Sargon; acest palat avusese cel puțin două caturi și un front de 600 de picióre.

S'a aflat o bibliotecă veche a templului cuprinđend 18.000 de tăblițe, *cea mai veche bibliotecă din lume*, care aruncă o lumină vie asupra vieței de atunci. Tăblițele ședeau în rafturi, de-alungul zidului și în curând vor sosi în America. În acele vechi timpuri ómenii locuiau în case, aveau străchini și óle lucrute cu róta. Se închinau lui Bel și-i aduceau jertfe. Erau școli și s'au aflat gramaticii și abecedare. Poporul iubia fórté mult musica. Erau sérași și bogați, stăpâni și robi. Unele moșii se arendau, se dádeau împrumuturi pe ipoteci, se vindeau recolte și înainte de a fi culesse. Proprietarii mari rurali locuiau în orașe sănătoșe, ér moșii erau bántuite de friguri. S'au găsit tăblițe cu contabilitate, cu contracte etc. În vechiul Nippur erau și artiști, pictori și sculptori arhitecți și ingineri. Sciințele încă erau desvoltate: astronomia, geometria, istoria, arheologia chiar. La înmorméntare întrebunțau sicrie de lut ars, împodobite cu smălț frumos vaiú. Zidurile și porțile orașului dovedesc mare pricepere a arhitecturii acelor depărtate vremuri.

Domnii abonenți, cari încă nu și-au reînnoit abonamentul cu 1 Ianuarie st. v., să binevoiescă a-l reînnoi neamănat, ca să nu li-se întrerupă regulata espedare a diarului.

Cu numărul de față se sisteză espedarea fôiei celor ce nu și-au reînnoit abonamentul.

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei“.

Calendarul ăptemănei.

IANUAR (1901) are 31 zile. GERAR.

Dilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dum.	7 † Prof. Ioan Bot.	20 Fabr. și Seb.
Lun.	8 Georg. și Dom.	21 M. Agnesia
Mart.	9 Sf. mart. Poliet	22 M. Vicențiu
Merc.	10 Păr. Grig. Fpif.	23 Log. Mariei
Joi	11 C. Păr. Theod.	24 Thimoteus
Vner.	12 Sf. m. Tațiana	25 Int. lui Pavel
Sâm.	13 Sf. mart. Ermili.	26 Policarp.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 18 Ianuarie, 1901.

Măsura seu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor. fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	11 80
"	Grâu mijlociu . . .	11 40
"	Grâu mai slab . . .	11 —
"	Grâu amestecat . . .	9 70
"	Săcară frumoasă . . .	8 60
"	Săcară mijlocie . . .	8 10
"	Orz frumos . . .	7 40
"	Orz mijlociu . . .	6 90
"	Ovės frumos . . .	5 30
"	Ovės mijlociu . . .	5 —
"	Cucuruz . . .	7 60
"	Mălaiu (meiū) . . .	8 60
"	Mazăre . . .	18 —
"	Linte . . .	23 —
"	Fasole . . .	10 50
"	Sēmēnță de in . . .	24 —
"	Sēmēnță de cânepă . . .	8 70
"	Cartoff. . .	2 —
"	Măzărache . . .	—
1 kilă	Carne de vită . . .	88
"	Carne de porc . . .	88
"	Carne de berbec . . .	64
" kil.	Sēu de vită prospēt . . .	20 —
100 "	Sēu de vită topit . . .	76 —

Bursa de Bucuresci

din 16 Ian. 1901.

Valori	Do. bēndă	Scad. cup.	Cu bani gata
Renta amortisabilă . . .	5%	Apr.-Oct	89.—
" " Impr. 1892 . . .	5	Ian.-Iul.	88.—
" " din 1893 . . .	5	" "	88.—
" " 1894 int. 6 mil. . .	5	Apr.-Oct.	—
" " Impr. de 32 1/2 mil. . .	4	Ian.-Iul.	78.1/2
" " Impr. de 50 mil. . .	4	" "	74.1/2
" " Impr. de 274 m. 1890 . . .	4	" "	75.—
" " Impr. de 45 m. 1891 . . .	4	" "	75.—
" " Im. de 120 mil. 1894 . . .	4	" "	75.—
" " Impr. de 90 mil. 1896 . . .	4	" "	76.—
Oblig. de Stat (Conv rurale) . . .	6	Mai-Nov.	76.—
" Casei Pensiunilor fr. 300 . . .	10	" "	—
" comunei Bucuresci 1833 . . .	5	Ian.-Iul.	—
" " din 1884 . . .	5	Mai-Nov.	—
" " din 1885 . . .	5	Iun.-Dec.	—
" " din 1890 . . .	5	Mai-Nov.	—
Scrisuri fonciare rurale . . .	5	Ian.-Iul.	91.1/4
Scris. fonciare rurale din 1890 . . .	4	" "	74.3/8
" " urbane Bucuresc . . .	5	" "	77.1/2
" " Iășf. . .	5	" "	78.—
Oblig. Soc. de basalt artificiali . . .	6	" "	—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81 . . .	500	150 v.	—
Banca Națion. ult. div. 8% . . .	500	intr. v.	2320
Banca agricolă . . .	500	150 v.	290.—
Dacia-România ult. div. 35 lei . . .	200	intr. v.	206.—
Naționala de asig. ult. div. lei 43 . . .	200	" "	390.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30 . . .	250	" "	391.—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l. . .	250	" "	—
Soc. rom. de hârtie ult. . .	100	" "	—
" Patria" Soc. de asig. ult. 4 lei . . .	100	" "	—
Soc. rom. de petrol l em. u. d. 0 . . .	200	" "	—
" " 2 em. u. d. 0 . . .	1000	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l. . .	300	" "	—
" Bistrița" soc. p. f. hârtii 30 l. . .	1000	" "	—
Societ. p. constr. de Tramaxs . . .	200	" "	—
20 franci aur . . .	—	" "	—
Fabricile Unite de gazose . . .	12	" "	70.—

Scompturi:

Banca naț. a Rom.	8%	Paris	3%
Avansuri pe efecte	9	Petersburg	6%
Casa de depuner.	12	Berlin	5%
Londra	3	Belgia	4%
Viena	4 1/2	Elveția	5%

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Ianuarie. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	117.—
Renta de corône ung. 4%	92.25
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.20
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.25

Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.—
Bonuri rurale ungare 4%	91.70
Bonuri rurale croate-slavone . . .	92.75
Impr. ung. cu premii . . .	166.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin . . .	140.—
Renta de argint austr.	98.30
Renta de hârtie austr.	98.15
Renta de aur austr.	117.25
Losuri din 1860.	137.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară . . .	17.17
Acții de-ale Băncei ung. de credit. . .	667.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit. . .	661.50
Napoleondori.	19.16 1/2
Mărci imperiale germane . . .	117.65
London vista.	240.57 1/2
Paris vista	95.82 1/2
Rente de corône austr. 4% . . .	98.25
Note italiene	90.70

Cursul pieței Brașov.

Din 18 Ianuarie, 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.72	Vënd.	18.80
Argint român. Cump.	18.—	Vënd.	18.10
Napoleond'ori. Cump.	19.—	Vënd.	19.12
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.75	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Abonamente

la

„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 10 Ian. 1901

Sēmīnje	Cuali-tatea per Hect.	Prețul per 100 chilogram
Grâu Bănățenesc . . .	80	dela 7.65 până la 7.65
Grâu dela Tisa . . .	80	7.52 7.53
Grâu de Pesta . . .	80	7.62 7.63
Grâu de Alba regală . . .	80	—
Grâu de Bácska . . .	80	—
Grâu unguresc de nord . . .	80	—
Grâu românesc . . .	80	—

Sēmīnje vechi ori nou	Soiul	Cuali-tatea per Hect.	Prețul per 100 chilogram
Săcara . . .		70—72	7.34 7.35
Orz . . .	nutreț.	60—62	6.85 7.—
Orz . . .	de rachiu	62—64	6.— 6.10
Orz . . .	de bere	64—66	5.70 6.—
Ovės . . .			—
Cucuruz . . .	bănățen.	75	—
Cucuruz . . .	alt soiul	73	—
Cucuruz . . .	" "		—
Hirișcă . . .	" "		5.— 5.20

Produce div.	Soiul	Cursul
Săm. de trifoid	Luțernă ungar.	dela — până —
"	" transilvană	—
"	" bănățenă	—
"	" roșie	—
Ulei de rapiță	rafinat duplu	—
Ulei de in . . .		—
Unsore de porc	dela Pesta . . .	51.50 52.—
"	dela fēră . . .	—
Slavină . . .	svēntată . . .	40.50 41.—
Prune . . .	din Bosnia . . .	15.25 15.75
Lictar . . .	Slavon și Serbia	18.25 18.50
"	din Serbia în s.	—
Nuci . . .	slavon nou . . .	—
Gogoși . . .	sērbesc	—
"	din Ungaria	—
Miere . . .	unguresc . . .	—
"	sērbesc . . .	—
Cēră . . .	brut . . .	—
Spirt . . .	Drojdituē de s.	—

Cursul losurilor private

din 9 Ian. 1901.

	cump.	vinde
Basilica	14.10	15 10
Credit	3-8.	390.—
Clary 40 fl. m.	141.—	143.—
Navig. pe Dunăre.	—	—
Insbruck	75.—	77.—
Krakau	67.—	69.—
Laibach	58.—	62.—
Buda	—	—
Pa'ffy	154.—	156.—
Crucea roșie austriacă	144.—	146.—
" " ung.	48.—	50.—
" " ital.	—	—
Rudolf	59.—	71.—
Salm	179.—	181.—
Salzburg	58.—	70.—
St. Genois	202.—	204.—
Stanislaw	160.—	158.—
Trientine 4 1/2% 100 m. c.	565.—	387.—
" 4% 50	26.25	27.25
Waldstein	51.—	52.—
" de 10 franci	22.—	28.—
Banca h. ung. 4%	—	—

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Tērgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 14 Ian. n. de 30,640 capete, la 15 Ianuarie au intrat 462 capete și au eșit 243 capete rămânând la 16 Ian. n. un număr de 30,859 capete.
Se noteză marfa ungură: veche grea dela 90—92 fil. tinēră grea dela 95—96 fil., de mijloc dela 92—94 fil., ușoră dela 90—92 fil. — Sērbescă: grea 88—90 fil., de mijloc 86—88 fil., ușoră 80—84 fil. kilogramul.

In Stupinele Brașovului, (Méh-kert, Brassó), se află de vëndare

FĒN BUN.

Se vinde și pe așteptare. In-formațini, la d-l capelan din Stupini, Ioan L. Maximilianu.

7—10.1210.

Lecțiuni de pian.

Se face cunoscut, că cu înce-pere dela 1 Februarie 1901 st. n. o Dōmnă absolventă a Conservato-rului de musică din Bucuresci, va începe în orașul nostru un

Curs de pian,

după cerere de și teoria musiciei.

Acēstă Dōmnă prepară tot-de-odată și pe cei ce doresc a depu-ne la sfīrșitul anului școlar exa-menul de pian la Conservatorul din Bucuresci, spre a obține un certificat valabil.

Inscrierile la acest curs se poț face în tōte zilele, între orele 2—4 d. a. în Strada Castelului 56, eta-giul I, treptele din drēpta.

1207.3—3.

AVIS.

Brânză prospētă de Liptau prima calitate,

Miere de fagur,

in fie-care și

Cărnăței ferbinți cu hrean,

Unt prospēt (Theebutter) din Lăptăria Centrală.

Cărnuri afumate escelente,

se capētă pe lângă un serviciu cu atențiune la

E. R. FERNENGEL

în Strada Hirscher, podul Bătușilor Nr. 2.

10—0 1150.

Subsemnatul aduc la cunoscința publică, că am des-chis cu 1 Sept. a. c. un atelier cu salon pentru

Croitorie civilă și militară

în piața roselor (sub Bucium) nr. 15.

Atelierul meu l-l conduc cu calfe dintre cele mai esperte, care au învățat meseria acēsta în cele mai bune ateliere din Budapesta.

Am și un deposit binisor asortat cu tot felul de materii din branja acēsta.

Practica mea de mai mulți ani ca croitor în Viena, Bu-curesci, Ciuj ș. a. mă pune în plăcuta poziție de a putē esecu-ta solid și prompt ori-ce comandă mi-sar face în branja acēsta, pe lângă condițiunile cele mai convenabile.

Deci mă rog de sprijinul și concursul binevoitor al onor. public amator.

Petru Pavel
croitor.

12--12

Ciasornice de părete cu musică

este ultima novitate în fabricația ciasornicilor.

Acēste ciasornice în miniatură franțuzesci, are lungi-me de 69 cm. — Castenul este acurat ca desemnul, din lemn de nuc natural, lucit, cu sculpturi aurite, și la flă-care oră cāntă cele mai frumoșe marșuri și piese de dans.

Prețul numai 9 fl.

Tot acelaș ciasornic fără musică, dar care bate jumē-tățile și orele întregi, numai 6 fl. 80 cr.

— Se garantēză mersul acurat pe minută. —

De ore-ce sunt ajustate fōrte elegant, se pōte con-sidera ca o mobilă frumoșă.

— Se trimite numai cu rambursă. —

Decă nu convine, se pōte returna și se restituē bani, de aceea nu e nici un riscu.

— Catalog ilustrat despre lanțuri, inele, ciasornice etc. gratis și franco. —

JOSEF SPIERING,

VIENA, I. Bez. Postgasse nr. 2 K. 4—10.

FARMACIA la „Ingerul păzitor“ (Schutzengel).

Braşov, Piaţa Francisc Iosif, Tèrgul grăului nr. 7.

Mare asortiment de specialităţi din loc şi din streinătate.

Parfumerii de cele mai fine, Sapunuri, Cosmeticuri, mărfuri de gumă, Bandagii, Ape minerale etc.

Aduc la cunoştinţa Onor. public, că am cumpărat farmacia „la Ingerul păzitor“ a d-lui **Cari Schuster**, şi de aci înainte voi continua afacerea sub numele meu propriu.

Cunoştinţele şi experienţa ce posed, mă pun în plăcuta poziţie de a corespunde tuturor cerinţelor în privinţa farmaciei. — Mă voi sili cu un serviciu reel şi solid a satisface şi mulţumi pe fie cine.

Recomandându-mă Onor. public, semnez

cu totă stima:

EUGEN NEUSTÄDTER
farmacist.

A V I S O.

De sf. serbătorii recomand **clorapi** foarte buni şi ieftini, **manuşi**, — fabricat propriu — precum şi **tricotagiuri**, **albituri**, **cravate** etc.

Rogându-mă de o cercetare numărösă, sunt cu totă stima

S. W I L K

Deposit de impletituri mecanice G. Foith

— Tèrgul pómelor 18. — 1204,9--10.

Deposit
de

LEMNE DE ARS

Drumul Gărei nr. 9.

Lemne de fag întregi (blane) sau ferestreite şi crepate,
duse acasă se capetă la subscrişii cu preţuri ieftine

ERNST JECKEL

Str. Hirscher 19.
Telefon nr. 208.

JULIUS TEUTSCH

Drumul Gărei 9.
Telefon nr. 122.

Curs de croitorie

pentru Dómne şi Domnişóre

se va începe la 1 Februarie 1901 st. n.

Instrucţiunea se va face după o metodă, care în timpul de faţă e recunoscută ca cea mai bună şi sigură.

La acest curs vor putea lua parte atât Dómne, cât şi Domnişóre. Se va instrui după trebuinţa în limba română, germană şi maghiară.

Preţurile vor fi cât se poate de moderate.

La înscrierile acestui curs, amatoarele se vor putea prezenta chiar de acum, până la 22 (9) Ianuarie 1901, în toate zilele între orele 2—4 d. a. în Strada Castelului nr. 56, etagiul I, treptele din dreapta.

După cerere tot acolo se găsesc programele şi planul de învăţământ al sus numitului curs.

OTILIA STEFĂNESCU.

3—3,1207.

Fondată 1867.

Fondată 1867.

Eredii L. HELMBOLD

(Proprietar: VICTOR HELMBOLD.)

Magazin mare de **giuvaere**, obiecte de aur,
argint şi **Brasov**, ciasornice

Strada Mihail Weiss nr 24, (caşa proprie).

Deposit mare:

de ciasornice elveţiene
aur şi argint,
Metal, Nickel.

Deposit mare:

de giuvaere, obiecte de aur,
Inele de logodnă
în diferite mărimi, greutate şi forme
fin lucrate.

Articole de tacămuri de argint.

ATELIER de REPARATURI.

Cumperare de obiecte vechi de aur,
argint şi petri scumpe.

1173,0—14

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Indispensabil şi neîntrecut. Efect sigur.

Articol universal, Export în toate ţerile.

CHIEF-OFFICE 48. CRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

Cele mai sigure, mai bune şi totă lumea laudate şi căutate mij-
lăce de casă de vindecare sunt

Balsamul A. Thierry farmacist

un mijloc de vindecare neajuns pentru bóle de pept, plămâni,
ficat, stomac, şi alte interne. Intrebuinţat pe din afară

Mijloc de vindecare miraculos.

veritabil numai cel provădit cu marca colóre verde **Nonnenschutz-**
marke înregistrată în toate stările culturale, şi cu capsula tipărită firma: **Allein echt.**

Producţia anuală documentată 6 milioane de sticle.

12 sticle micé seu 6 sticle duple trimise franco cu posta 4 coróne. — O sticlă cu
prospect şi însemnarea depourilor din toate ţerile lumii 1 coróné 20 baní.

Trimiterea se face numai după primirea banilor.

Alifia-Centifolia A. Thierry numită Alifia miraculosă

mult cautată, renumită pentru efectele ei vindecătore. Face operaţiunii de prisos!
Cu această salbă sau vindecat un caries învechit de 14 ani, declarat de incu-
rabil, de curând şi o bóla de rac învechit de 22 ani. Are efect antiseptic, alină
durerile, vindecă ranele de tot felul, înmóie, disolvă, trage din rană ori-ce corp
strein. — Un borcan costă 1 cor. 80 baní. — Se trimite numai după primirea
banilor. La comande mai mari se dá mai ieftin. Se produce anual 1000.000 borcane.

Despre amendoué mijlăcele de vindecare se poate vedea o archivă de atestate
originale din toate ţerile lumii. — Atrag atenţiunea a se feri de falsificate şi a fi cu
atenţiune că borcanele se fie provădute cu firma: **Apotheke zum Schutzengel des**
A. Thierry. — Unde nu sunt depourí se nu se cumpere falsificate, ci se adreseze
comandele direct la

Apotheker A. Thierry's Fabrik in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Liferant des Österr. k. k. Staatsbeamten-Verbandes.)

(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)